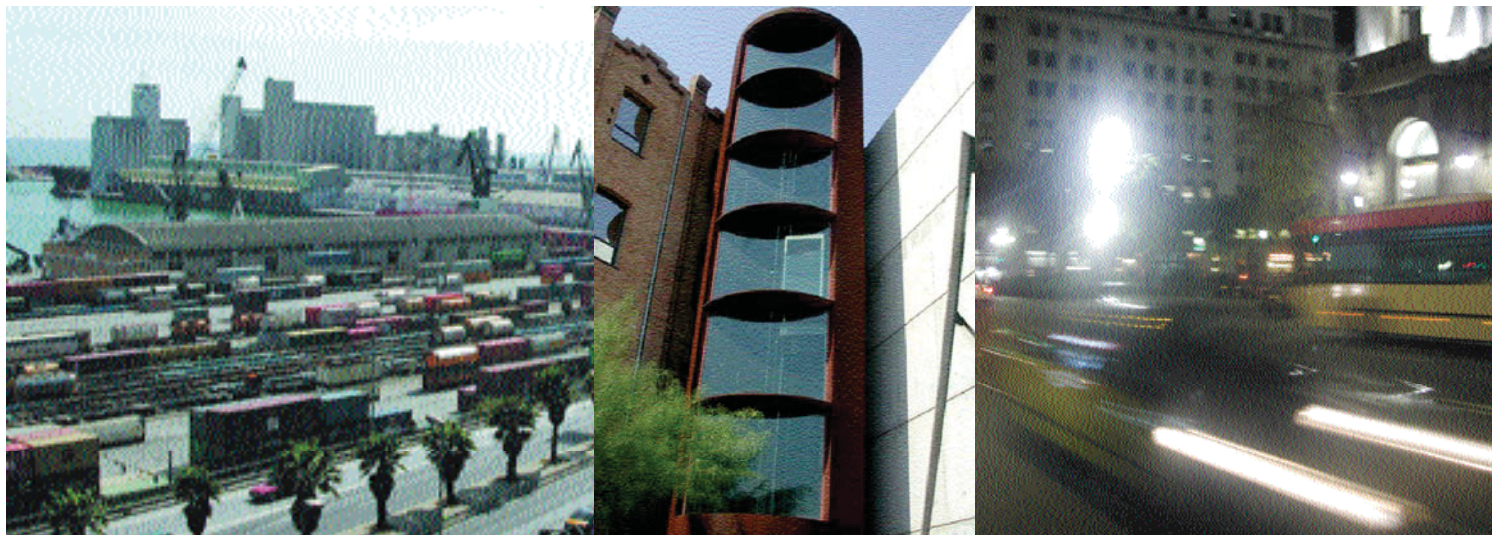

Barcelona 2000

Informe

Sobre l'activitat econòmica i el mercat de treball

Consell Econòmic i Social
de Barcelona

Situació econòmica al 2000

Marc econòmic internacional

Durant l'any 2000 l'economia mundial ha experimentat una millora respecte d'anys anteriors. Estats Units ha seguit fent el paper de motor, l'economia europea ha mostrat un sòlid creixement, el Japó sembla iniciar símptomes de creixement i s'ha produït una notable recuperació econòmica a Àsia i a Amèrica Llatina. En general, doncs, l'expansió dels anys 1999 i 2000 permet donar com a completament superada la depressió del bienni 1997-98, generada pels desequilibris en els mercats emergents. En aquest sentit, l'Organització Mundial del Comerç estima que els intercanvis comercials van augmentar un 13%.

En la comparació de les taxes reals de variació del 1999 i el 2000 s'observa una millora generalitzada i significativa de les taxes de creixement.

Però l'evolució al llarg de l'any 2000 no és homogènia i ha acabat amb una acusada desacceleració de l'activitat als Estats Units. En el transcurs de l'any 2001 es comprovarà si només és un parèntesi en el creixement i l'activitat ha de reactivar-se al segon semestre de l'any, o bé si som enfront d'una situació que pot provocar una recessió que si es contagiés a la resta del món hi introduiria uns certs nivells d'incertesa sobre l'evolució futura de l'economia internacional, atesa la dificultat que el paper de motor de l'economia mundial que els Estats Units han desenvolupat durant els darrers anys sigui substituït per un altre país o àrea econòmica.

La principal pertorbació de l'any va ser l'increment dels preus del petroli, que va provocar tensions inflacionistes durant el segon semestre. Aquest impacte, però, s'ha pogut compensar mitjançant la correcció dels desequilibris macroeconòmics i la progressiva liberalització dels sectors econòmics.

Els mercats financers van presentar una forta volatilitat, que ha tendit a accentuar-se als primers mesos de l'any 2001. Durant l'any 2000 s'ha anat corregint part de la sobrevaloració acumulada de certs actius als Estats Units, on encara es mantenen importants riscos. Es calcula que el mercat de bons i accions representa en aquest país un 300% del seu PIB, per la qual cosa qualsevol variació important en el seu valor té uns efectes crucials en l'esdevenir de l'economia mundial. El perllongament de la situació de volatilitat podria comportar una reducció dels fluxos financers dirigits als països emergents i dificultaria el manteniment de la seva positiva evolució manifestada darrerament. D'altra banda, tant l'elevat nivell de deute públic al Japó com el finançament del voluminós dèficit comercial americà, originen incerteses i poden provocar turbulències en el mercat financer.

Durant l'any 2000, l'economia americana ha seguit creixent amb vigor, amb unes taxes trimestrals anualitzades superiors al 5%, xifra extraordinària atesa l'amplitud temporal de l'expansió econòmica, que arranca des de principi de la dècada anterior i que està directament relacionada amb la inversió tecnològica i les millores de productivitat derivades. Aquest dinamisme s'ha fonamentat en la fortalesa de la demanda interna, tant del consum com de la inversió. Si bé a principi de l'any semblava que el consum tenia un comportament feble i la inversió es mantenia a un ritme elevat, a final d'any la situació d'aquestes magnituds s'ha capgirat.

Com ja s'ha comentat, al darrer trimestre de l'any l'activitat ha sofert una brusca frenada, deguda bàsicament a l'acumulació d'inventaris de les empreses i els

CREIXEMENT DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT

Taxa real de variació

	1999	2000
Unió Europea	2,5	3,4
Alemanya	1,4	3,1
França	3,2	3,2
Regne Unit	2,3	3,0
Espanya	4	4,1
Itàlia	1,6	2,9
Estats Units	4,2	5
Japó	0,8	1,7

Font: OCDE i INE.

PREUS AL CONSUM

Taxa real de variació

	1999	2000
Unió Europea	1,2	2,1
Alemanya	0,6	1,9
França	0,5	1,7
Regne Unit	1,6	2,9
Espanya	2,3	3,4
Itàlia	1,6	2,5
Estats Units	2,2	3,4
Japó	-0,3	-0,6

Font: OCDE i INE.

TAXA D'ATUR

% població activa

	1999	2000
Unió Europea	9,2	8,3
Alemanya	10,5	9,6
França	11,2	9,7
Regne Unit	4,2	3,6
Espanya	15,9	14,1
Itàlia	11,4	10,6
Estat Units	4,2	4,1
Japó	4,7	4,7

Font: OCDE i INE.

seus efectes sobre la producció, que s'ha mantingut als primers mesos del 2001. Aquesta fortalesa de la demanda interna ha ocasionat un acusat nivell de dèficit per compte corrent, que ha arribat a representar un 4,3% del PIB, però d'altra banda no ha provocat preocupants pressions inflacionistes, a causa dels notables guanys de productivitat. En la segona meitat de l'any però, l'evolució dels preus energètics i l'increment dels salaris, aquest darrer derivat del reduït nivell d'atur, han provocat un cert augment dels preus.

Al principi de l'any, la situació de sobrecaentament de l'economia va fer que la reserva federal pugés els tipus d'interès, però des de final d'any i davant dels primers símptomes de desacceleració, la reserva federal va reaccionar ràpidament i va iniciar una gradual reducció dels tipus d'interès per mantenir la liquidesa de l'economia.

La política de descensos dels tipus d'interès s'està duent a terme per compensar els efectes negatius que té la reducció de beneficis de les empreses tecnològiques sobre la inversió en béns d'equip i tecnologia, així com per alentir el consum privat. Aquests han estat els dos components que han permès la perllongada expansió econòmica de la darrera dècada. Aquesta introducció de liquidesa al sistema intenta també compensar els baixos nivells d'estalvi familiar i l'efecte que la pèrdua del valor bursàtil de les accions té sobre el consum i sobretot sobre la capacitat de finançament de les empreses per dur a terme les seves inversions en el camp tecnològic, per tal de mantenir una productivitat creixent.

Finalment, els Estats Units ha assolit un superàvit públic de l'1,5% del PIB l'any 2000, que en principi s'hauria d'anar incrementat en anys posteriors segons els marcs pressupostaris projectats. Els plans de reducció d'impostos de la nova administració introdueix certs dubtes en aquest sentit.

Malgrat que el Japó va tenir l'any 2000 una taxa de creixement lleugerament superior a la de l'any anterior, la situació s'aproxima a la crisi permanent.

A l'inici de l'any, una certa recuperació dels beneficis empresarials va permetre una reactivació de la inversió. Però la recuperació va ser realment modesta a causa de la incidència d'una sèrie de factors negatius com són:

✓ dificultats per mantenir els incentius fiscals per l'elevat nivell de deute públic.

✓ manteniment de l'atonía del consum privat, perjudicat per la desocupació que segueix en augment. Això ha provocat un increment de l'estalvi davant la incertesa existent i una reducció dels índexs de vendes;

✓ descens de les exportacions a final d'any derivat de la desacceleració de l'economia nord-americana;

✓ insuficient reestructuració bancària i empresarial, amb la persistència d'uns alts nivells de morositat.

Tots aquests aspectes han ocasionat una situació propera a la deflació amb efectes molt perniciosos sobre les perspectives de les empreses i les seves inversions, que conjuntament amb la debilitat de la demanda interna mantenen els interrogants sobre l'evolució futura de l'economia japonesa.

Tant la zona euro com la Unió Europea van experimentar l'any 2000 una consolidació del creixement econòmic que s'apuntava a final de 1999. Cal afegir,

PREVISIONS MACROECONÒMIQUES PER A 2001 I 2002.

PIB creixement econòmic en %

	OCDE		FMI		Comissió Europea	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002
Estats Units	1,7	3,1	1,5	2,5	1,6	3,0
Japó	1,0	1,1	0,6	1,5	1,0	1,3
Alemanya	2,2	2,4	1,9	2,6	2,2	2,6
França	2,6	2,7	2,6	2,6	2,9	2,8
Itàlia	2,3	2,5	2,0	2,5	2,5	2,7
Regne Unit	2,5	2,6	2,6	2,8	2,7	3,0
Espanya	2,9	2,9	2,9	3,2	3,2	3,3
Zona euro	2,6	2,7	2,4	2,8	2,8	2,9
Unió Europea	2,6	2,7			2,8	2,9

Inflació. En percentatge

	OCDE*		FMI		Comissió Europea	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002
Estats Units	2,3	1,9	2,6	2,2		
Japó	-1,2	-0,4	-0,7	n.d.		
Alemanya	1,1	1,4	2,0	1,3	2,0	1,5
França	1,5	1,9	1,5	1,4	1,3	1,6
Itàlia	2,8	2,5	2,2	1,6	2,2	1,9
Regne Unit	2,2	2,4	2,2	2,4	1,4	1,7
Espanya	3,5	3,0	2,9	2,3	3,2	2,3
Zona euro	2,2	2,1	2,3	1,7	2,2	1,8
Unió Europea	2,2	2,1			2,1	1,8

* Taxes percentuals de variació del deflactor del PIB

Taxa d'atur. En percentatge s/ població activa

	OCDE		FMI		Comissió Europea	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002
Estats Units	4,6	5,0	4,4	5,0	4,6	4,7
Japó	4,9	4,8	5,3	5,2	4,7	4,8
Alemanya	7,3	6,8	7,6	7,4	7,8	7,1
França	8,6	8,1	8,8	8,2	8,5	7,8
Itàlia	10,0	9,2	9,9	9,5	9,8	9,3
Regne Unit	5,4	5,5	5,3	5,4	5,3	5,1
Espanya	13,2	12,6	12,7	11,7	12,8	11,9
Zona euro	8,3	7,8			8,5	7,9
Unió Europea	7,7	7,3			7,7	7,2

Font: OCDE (maig 2001), FMI (abril 2001) i Comissió Europea (Primavera 2001).

això no obstant, que l'economia europea s'ha vist afectada pel refredament de l'economia nord-americana i ha patit tensions inflacionistes derivades de factors com l'augment del preu del petroli, les crisis alimentàries que han tingut lloc durant l'any 2000 i de la depreciació de l'euro derivada de l'increment del cost dels productes importats. Aquesta pressió s'ha traslladat en part als preus productius i al consum.

La consolidació de l'economia europea s'ha fonamentat d'una banda en els guanys de competitivitat derivats en part de la depreciació de l'euro i de certes inversions tecnològiques que han fet possible un increment de la capacitat exportadora i de l'altra, en la consolidació de la demanda interna, amb un enfortiment tant de la inversió com del consum. Si bé és cert que l'economia europea ha vist reduït el seu creixement a partir del tercer trimestre per la desacceleració de l'economia nord-americana, ha mantingut un ritme relativament elevat per la fortalesa de la demanda interna.

Els anys 1999 i 2000 han estat també anys molt bons pel que fa al mercat de treball, amb una notable reducció del nivell d'atur, que ha estat un dels factors que ha permès mantenir la fortalesa de la demanda interna.

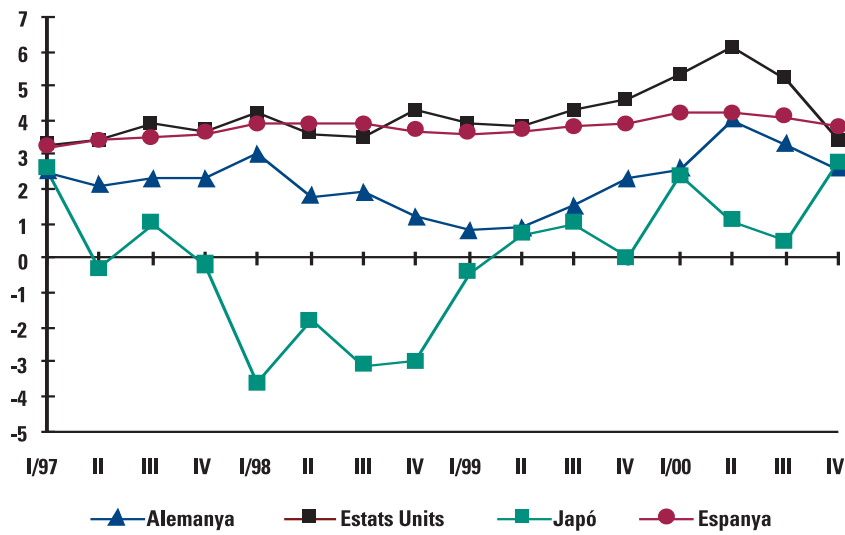
Durant l'any passat l'euro ha continuat perdent valor respecte del dòlar. Des de les diverses institucions econòmiques europees i mundials s'insisteix que aquesta depreciació no respon a la situació real de l'economia europea, sinó que és producte d'una situació conjuntural comparativa amb els Estats Units, on l'efecte de la diferència de tipus d'interès i l'evolució dels mercats de valors són decisius.

La política del Banc Central Europeu, molt atenta a l'evolució del nivell de preus, ha fet que la seva reacció davant dels símptomes de refredament de la situació econòmica hagi estat molt menys decidida que la que ha tingut la reserva federal americana. Cal tenir en compte que els diferents països europeus es troben en una situació econòmica que presenta certes diferències entre ells, ja que el seu posicionament respecte del creixement econòmic i la inflació no és la mateixa, en aquest sentit hi ha països molt interessats en un descens dels tipus d'interès i altres que hi són més reticents, ja que tenen problemes inflacionistes. Entre aquests darrers es troba Espanya.

Diversos organismes internacionals alerten sobre un relaxament de la política pressupostària a Europa, ja que si bé l'any 2000 diversos països van obtenir superàvits fiscals, va ser pels ingressos obtinguts per la subhasta de les llicències de telefonia mòbil, mentre que la majoria dels països tenen previstes diverses reduccions d'impostos que els allunyan temporalment de la consolidació fiscal.

Alemanya i Itàlia són dos dels països europeus que han vist més millorada la seva situació econòmica l'any 2000. Ambdós van començar-lo amb moderació en el nivell de creixement però s'han anat aproximant a les mitjanes de la zona euro, duplicant les taxes de l'any 1999. Alemanya, país fonamental per a la vitalitat de l'economia europea, ha basat part del seu dinamisme en l'aportació dels sectors exterior i una certa revitalització de la demanda interna. Aquest darrer component és el que s'ha vist més afectat per la desacceleració de final d'any, que de moment s'ha concentrat bàsicament en el consum intern, mentre que la inversió i la producció industrial han resistit millor el canvi de conjuntura pel manteniment de la competitivitat externa de l'economia alemanya.

CREIXEMENT DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT

Pel que fa a Itàlia, la seva vitalitat ha estat més determinada per l'aportació de la demanda interna, que manté una fortalesa notable davant de l'alentiment econòmic, mentre que el sector exterior ha tingut una dinàmica menys expansiva darrerament, i ha incidit negativament sobre la producció industrial.

França ha presentat els dos darrers anys una situació econòmica força més equilibrada, amb taxes de creixement econòmic superior als tres punts als dos anys, una inflació raonablement controlada i una intensa creació d'ocupació. També ha mantingut un millor equilibri entre la demanda interna i l'externa, que ha fet que tot i que també ha acusat els símptomes de desacceleració, aquesta hagi estat més moderada que en altres economies europees.

Gran Bretanya també ha gaudit d'una situació clarament expansiva, en part afavorida per la política econòmica del govern que ha causat una acceleració del consum, però presenta un dèficit extern força elevat. La fortalesa de la inversió i del consum, conjuntament amb una taxa d'atur francament reduïda, que se situa per sota el 4%, comporta un risc respecte a la moderació salarial, que conjuntament amb la depreciació de la lliura pot generar tensions en el nivell de preus.

Els principals organismes econòmics internacionals preveuen una notable moderació de l'activitat econòmica als països desenvolupats l'any 2001, derivada del ja mencionat alentiment del creixement als Estats Units. Es considera la hipòtesi d'aturada momentània del creixement més que no pas la recessió, per la qual cosa s'espera que a final de l'any 2001 i sobretot durant l'any 2002 es recuperin gradualment els ritmes de creixement. Es manté, però, la incògnita de la magnitud i la duració de l'anomenat 'aterratge suau' de l'economia americana.

Situació econòmica a Espanya

L'economia espanyola va continuar durant l'any 2000 la seva dinàmica expansiva dels darrers anys, amb un creixement real del PIB del 4,1%, 0,4 punts més elevat que el de l'any anterior. L'increment del nivell d'activitat a Espanya va ser novament més intens que el de la Unió Europea (3,4%), però en aquest exercici s'ha vist superat pel registrat al conjunt de l'OCDE (4,3%), a causa del fort impuls de l'economia nord-americana. D'altra banda, si s'observen les oscil·lacions trimestrals, pot comprovar-se que a la bona marxa sostinguda de la primera meitat de l'any va succeir una certa desacceleració, especialment al quart trimestre (en que l'augment interanual va ser del 3,8%).

La demanda interna va registrar un creixement del 4,1% anual –encara molt significatiu–, però va donar signes clars de cedir durant l'any. Els responsables d'aquesta tendència van ser fonamentalment dos dels seus components: el consum privat (que al darrer trimestre de l'any va experimentar un increment interanual del 2,8%) i la inversió en béns d'equipament (que va passar d'un augment interanual del 8,3% el primer trimestre al 2,5% del quart). En canvi, la inversió en construcció va mantenir una gran estabilitat durant tot l'exercici, i el consum públic va seguir una línia lleugerament ascendent durant l'any i el va finalitzar amb un increment interanual del 2,9% al darrer trimestre superant en 0,8 punts l'increment mitjà anual de 1999.

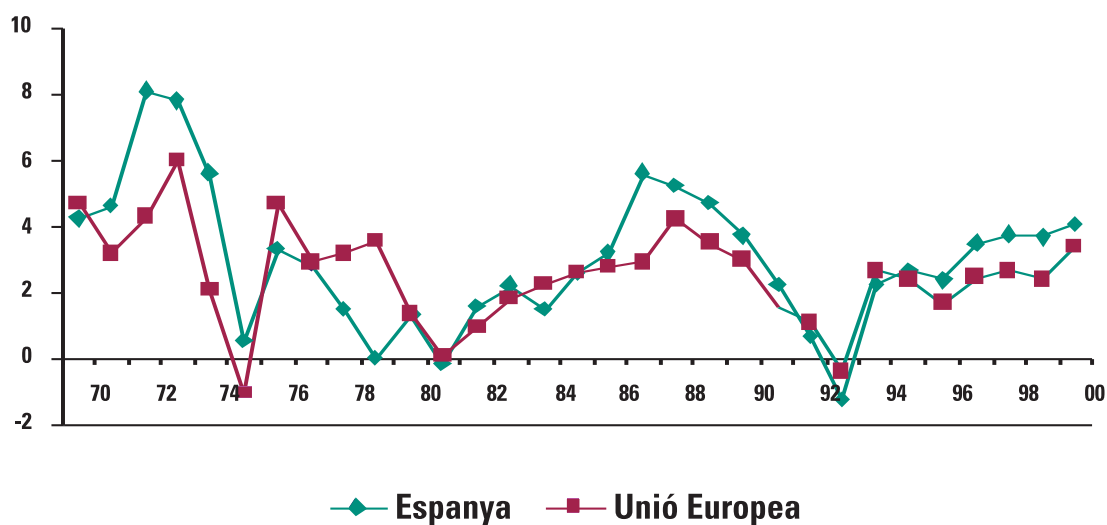
El sector exterior va registrar l'any 2000 una evolució clarament més favorable que la de 1999, gràcies al creixement més intens de les exportacions (10,8% anual) i a la notable desacceleració de les importacions a la segona meitat de l'any (fins a assolir una taxa del 8,2% al quart trimestre), lligada a la frenada de determinats components de la demanda interna. Com a resultat, la seva contribució al creixement del PIB ha millorat fins a ser del -0,1%, i els dos darrers trimestres de l'exercici ja mostra un signe positiu.

La construcció es va reafirmar durant l'any 2000 com el sector amb un creixement més intens del PIB, però el seu increment mitjà anual (6,3%) va ser d'intensitat inferior al de 1999 (8,1%). També és remarcable el bon comportament de la indústria, que amb una taxa del 5,1% més que dobla el seu creixement mitjà de 1999, i que a tots els trimestres mostra increments interanuals superiors als de l'any anterior. L'evolució dels serveis es caracteritza per lleugera desacceleració dins d'una tònica d'estabilitat, i el creixement mitjà del sector durant l'any (3,6%) és pràcticament idèntic al de 1999.

Ocupació, preus i dèficit públic

L'economia espanyola va mantenir una notable capacitat de creació de llocs de treball durant l'any 2000. Segons les dades de l'Enquesta de Població Activa, els 14,6 milions d'ocupats al quart trimestre de l'any superaven en un 4,05% (569.000 persones) el del mateix període de 1999. De tota manera, el canvi metodològic associat a la renovació de les seccions censals de l'enquesta fa que aquesta xifra estigui esbiaixada a l'alça. D'acord amb dades elaborades pel propi INE, si es corregeix aquest efecte l'increment real de l'ocupació seria del 3,5%, que representa una certa desacceleració amb respecte a l'any anterior. La construcció va ser novament el sector amb un creixement més intens de l'ocupació, però el seu increment interanual (5,8%) està molt per sota del 13% de

CREIXEMENT REAL DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT 1970-2000

CREIXEMENT DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT 2000* (DEMANDA)

	I trimestre	II trimestre	III trimestre	IV trimestre	Mitjana anual
Consum privat	5,0	4,5	3,7	2,8	4,0
Consum públic	2,4	2,5	2,8	2,9	2,6
FBCF	6,7	5,7	4,5	4,5	5,9
Construcció	6,5	6,6	6,4	6,0	6,4
Béns d'equipament	8,3	6,6	4,0	2,5	5,3
Demanda interna	5,0	4,5	3,7	3,2	4,1
Exportacions	10,6	11,0	11,0	10,4	10,8
Importacions	12,9	11,4	9,5	8,2	10,4
PIB	4,2	4,2	4,1	3,8	4,1

*Taxes percentuals de creixement real. dades cycle-tendència

FONT: INE

CREIXEMENT DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT 2000* (OFERTA)

	I trimestre	II trimestre	III trimestre	IV trimestre	Mitjana anual
Agricultura	-0,3	1,3	2,4	2,5	1,5
Indústria	4,8	5,3	5,3	4,9	5,1
Construcció	6,4	6,6	6,3	6,0	6,3
Serveis	3,8	3,7	3,6	3,5	3,6
PIB	4,2	4,2	4,1	3,8	4,1

*TSaxes percentuals de creixement real. Dades cycle-tendència

FONT: INE

1999, cosa que evidencia la rellevància d'aquesta activitat dins de l'alentiment general de l'economia. Els serveis (amb un creixement del 4,4%) van mantenir un dinamisme molt notable, tot i que menor que el de l'any anterior. Però resulta també remarcable el bon comportament de la indústria, que malgrat registrar un augment (4,1%) percentualment inferior al dels dos sectors ja esmentats, millora sensiblement el seu registre de 1999 (2,1%).

Pel que fa a l'evolució de l'atur, en el transcurs de l'any es va reduir en 268.600 persones (-10,49%) fins a situar la taxa en un 13,6% al quart trimestre.

La contractació es va incrementar un 4,5% (593.600 nous contractes) durant l'any 2000. Aquest creixement, sensiblement inferior al de 1999, és el resultat global de la desacceleració de l'activitat econòmica i la disminució de la rotació dels treballadors. Però el nombre de contractes indefinits es va reduir lleugerament (-0,8%), de manera que el seu pes percentual dins el total ha baixat fins al 8,7%. Tot i el seu lleuger descens durant l'any, l'índex de temporalitat segueix mostrant un valor elevat (31,7%).

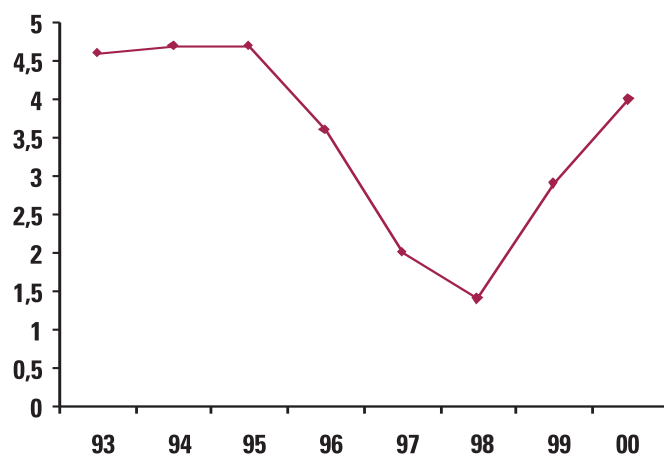
L'índex de preus al consum va pujar durant l'any 2000 fins a situar-se en un preocupant 4% que dobla les previsions que havia efectuat el Govern, supera àmpliament el 2,9% de 1999 i constitueix el valor més alt des de 1995. L'encariment del preu del petroli accentuat per l'alça en la cotització del dòlar ha tingut un paper clau en aquesta evolució. Però també la inflació subjacent s'ha incrementat, cosa que mostra que aquest fenomen incorpora un fort component estructural. Òbviament, això incideix negativament sobre la competitivitat de l'economia espanyola, que ha augmentat fins a 1,4 punts el diferencial d'inflació que manté respecte a la mitjana de la UEM.

El dèficit de caixa no financer de l'Estat es va reduir en més d'un 60% durant l'any 2000 i es va situar en 404.500 milions (el 0,4% del PIB), cosa que acosta el sector públic central a l'objectiu del dèficit zero fixat per a l'exercici 2001. L'element que ha incidit més directament en aquesta evolució ha estat el notable creixement dels ingressos no financers (7,5%), impulsat pel comportament expansiu de la recaptació de l'impost de societats (+17,5%) i l'IVA (+8,7%), mentre que la de l'IRPF registrava un augment més moderat (+4,9%). En canvi, el conjunt de la despesa no financera va mantenir una tònica de contenció (amb un increment del 3,8%), marcada pel descens de la despesa de personal (-9,2%), financera (-7,3%) i de capital (-1,5%). De tota manera, la inversió real va créixer (+4,9%), i es va produir un notable augment de les transferències corrents (+12,1%) influït per traspassos a les comunitats autònomes.

Previsions macroeconòmiques per a Espanya

Per a l'any 2001 es preveu una certa desacceleració en el creixement de l'economia espanyola, amb un creixement del PIB proper al 3%. La principal causa d'aquest menor ritme expansiu seria l'alentiment de la demanda interna, que afectaria de forma significativa tant el consum domèstic com la formació bruta de capital fix. També sembla probable que es redueixi el creixement de les exportacions -especialment si el refredament de l'economia nord-americana es consolida i s'encomana a altres països-, però com que les importacions es veuran afectades per la frenada de la demanda interna no es preveu un empitjorament del saldo exterior. Addicionalment, l'evolució de països com l'Argentina

EVOLUCIÓ DÉLS PREUS AL CONSUM 1993 -2000

PREVISIONS MACROECONÒMIQUES PER A ESPANYA

	2000	Previsió 20001			
		MEH	OCDE	C.EUROPEA	BBVA
PIB I AGREGATS					
Consum privat	4,0	2,7	2,9	2,7	2,9
Consum públic	2,6	2,0			
FBCF	5,9	5,3	4,1	4,2	2,3
Demanda interna	4,1	3,3	2,9	3,1	2,7
Exportacions	10,8	8,1	8,2	9,2	8,3
Importacions	10,4	7,9	8,0	8,4	7,7
Saldo exterior (% PIB)	-0,1	-0,1			
Producte interior brut	4,1	3,2	2,9	3,2	2,8
IPC	4,0		3,2(2)	3,2	3,7
Ocupació (1)	3,3	2,1		2,2	2,2
Taxa d'atur	14,1	12,7	13,2	12,8	13,0
Dèficit públic de les Adm. Públiques (% PIB)					
	-2,2	-2,0			

(1) llocs de treball equivalents a temps complet.

(2) deflactor del consum privat.

NOTA: La inflació de l'OCDE és deflactor del consum privat.

pot tenir un efecte no menyspreable sobre el mercat de capitals i el sector exterior, atès el fort volum d'inversió que alguns grans operadors i nombroses empreses espanyoles han abocat a Amèrica Llatina els darrers anys.

Pel que fa a la inflació, s'espera una disminució de l'índex de preus al consum, però les tendències recents dels preus del petroli i de l'euro fan difícil pensar en una reducció brusca d'aquest indicador.

En matèria de mercat laboral, tant el govern com els principals analistes i organismes internacionals preveuen que l'atur mantingui la seva línia descendent dels darrers anys, però és probable que el menor impuls de l'activitat econòmica afecti el ritme de creació de llocs de treball.

Finalment, encara que es confirmi la nova millora dels comptes de l'Estat, les perspectives per al 2001 no contempen la hipòtesi d'un canvi substancial en el dèficit global del sector públic en termes de comptabilitat nacional.

L'economia catalana

El creixement de l'economia catalana va ser del 3,9% l'any 2000, una taxa força elevada i similar a la de l'any anterior, que va ser del 4,2% i molt propera a l'espanyola del 2000 (4,1%). D'aquesta manera es completa un període de quatre anys consecutius en que el creixement econòmic s'ha situat al voltant del 4%. En el transcurs de l'any però, s'ha produït una notable desacceleració, ja que mentre al primer trimestre l'economia avançava al 4,6%, al darrer trimestre ho feia només al 3,1%. Aquest alentiment ha estat més profund que el que ha tingut lloc a l'economia espanyola, on la diferència de creixement entre el primer i el darrer trimestre ha estat només de quatre dècimes.

Al primer semestre la demanda interna va ser el principal motor de l'economia, però en el transcurs de l'any va anar perdent força. El comportament del sector exterior ha estat completament diferent: al primer trimestre ocasionava una clara contribució negativa al creixement (-3,6), mentre que passa a aportar 1,8 punts al creixement al quart trimestre. La demanda externa compensa en part doncs, la pèrdua de dinamisme de la demanda interna.

El consum privat ha estat un dels components que ha experimentat un afebliment a partir de la segona meitat de l'any, derivat del comportament menys dinàmic de l'economia, d'una menor creació de llocs de treball i de l'efecte que l'increment del preu del petroli, el repunt dels tipus d'interès i la inflació han tingut sobre la capacitat adquisitiva de les famílies.

La formació bruta de capital mostra un canvi de tendència més intens. L'any 1999 creixia a un ritme proper al 10%, mentre que aquest any s'ha vist reduït fins al 2,7%, les xifres més baixes des de l'expansió del 1998. Aquesta evolució és producte tant de l'evolució de la inversió en béns d'equipament, afectada per l'empitjorament de les expectatives empresarials i la disminució de la cartera de comandes com de la inversió en construcció, derivada del descens del nombre d'habitatges iniciats.

L'any 2000 el sector exterior ha incidit més positivament en l'economia catalana que l'any anterior. El conjunt de les exportacions ha pujat un 20,2%, taxa veritablement molt superior al 4,7% registrat l'any 1999, mentre que les importacions van avançar a un ritme del 20%, per sobre del 13% de l'any anterior. En les exportacions cal remarcar l'evolució de les vendes als països europeus no comunitaris, a Estats Units i a Amèrica Llatina, afavorits òbviament per la feble cotització de l'euro en front del dòlar. Les importacions s'han vist afectades per l'encariment dels productes petrolífers que han provocat l'increment del seu valor, malgrat que la contenció de la demanda interna en el segon semestre hagi tingut incidència sobre la seva evolució.

Cal esmentar com a fet positiu la important expansió de les exportacions amb un alt contingut tecnològic, amb una taxa anual del 38,5%, que gairebé duplica la global i pot resultar rellevant per a la capacitat competitiva futura.

Un altre indicador que indica l'elevat grau d'internacionalització de l'economia catalana ha estat l'evolució de la inversió estrangera i de la inversió catalana a l'exterior. La primera s'eleva a 1,2 bilions de pessetes i s'ha incrementat un 96% en un sol any, inferior, però, al 142% de la inversió estrangera a Espanya. Aquesta nova inversió a Catalunya s'ha concentrat bàsicament en el sector de serveis financers i a les empreses. Pel que fa a la inversió catalana a l'exterior,

CREIXEMENT DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT 2000. DEMANDA

Taxa real de variació

	I trimestre	II trimestre	III trimestre	IV trimestre	Mitjana anual
Demanda interna	4,3	3,2	2,8	2,6	3,2
Consum privat	4,3	4,1	3,9	3,2	3,9
Consum públic	2,3	1,4	0,7	0,5	1,2
Formació bruta de capital	5,1	1,9	1,2	2,5	2,7
Saldo exterior	-3,6	-1,7	-0,4	1,8	-1
PIB	4,6	4,1	3,6	3,1	3,9

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

CREIXEMENT DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT 2000. OFERTA

Taxa real de variació

	I trimestre	II trimestre	III trimestre	IV trimestre	Mitjana anual
Agricultura	5,2	6,7	6,9	6,3	6,3
Indústria	5,5	4,9	4,6	4,1	4,8
Construcció	4,8	6,7	2,8	2,5	3,4
Serveis	3,7	3,6	3,3	3	3,4
PIB	4,6	4,1	3,6	3,1	3,9

Font: Institut d'Estadística de Catalunya

ha pujat a una taxa propera al 75%, enfront d'un augment del 28% de les inversions espanyoles a l'exterior. L'expansió més important ha estat la destinada a les indústries manufactureres.

Creixement sectorial

Pel costat de l'oferta, els fets essencials són el major dinamisme de la indústria i l'afebliment de la construcció.

La indústria ha experimentat en el conjunt de l'any un perfil força més expansiu que al 1999, ja que ha duplicat la seva taxa de creixement i ha passat d'un 2,3% al 4,8%. Malgrat que també s'ha vist afectada en el transcurs de l'exercici per la desacceleració econòmica, la seva reacció ha estat més moderada que la de la construcció, ja que s'ha vist afavorida pel dinamisme del sector exterior en la segona part de l'any i sembla que ha agafat el relleu en el lideratge del creixement econòmic de Catalunya.

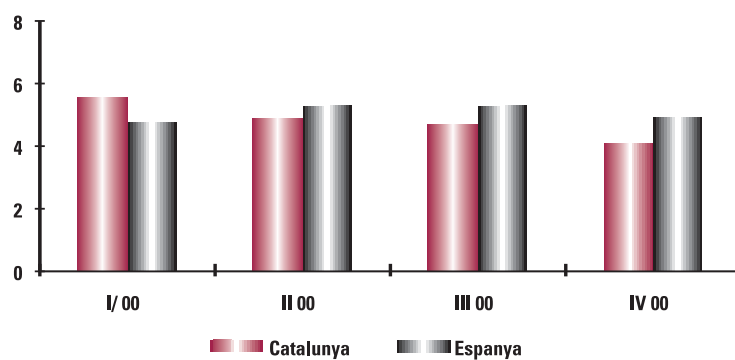
La positiva evolució del sector manufacturer en el conjunt de l'any és confirmada per altres indicadors, com el creixement de l'índex de producció industrial (IPI) un 3,5%, el nombre d'ocupats (EPA), un 3%, i les afiliacions a la Seguretat Social, un 3,7%. Segons l'IPI, les branques d'activitat que han presentat un major nivell de producció han estat el material elèctric i electrònic, l'energia i el material de transport. Subsectors com la indústria química i les arts gràfiques han alentit el creixement respecte de l'any anterior. D'altra banda, la indústria tèxtil segueix reduint la seva producció, tendència iniciada en anys anteriors. La producció de béns d'equipament ha mostrat una major fortalesa (5,5%) que la dels béns de consum (2,5%) i els béns intermedis (4,3%).

L'enquesta de conjuntura industrial de la Cambra de Comerç posa de relleu un bon nivell d'utilització de la capacitat productiva, però també una reducció de la cartera de comandes que afecta especialment els béns d'inversió. L'indicador de confiança de la indústria també tendeix a cedir.

La inversió industrial a Catalunya va augmentar un 13,7% l'any 2000 segons dades de la Direcció General d'Indústria, cinc punts més que l'any anterior. Les empreses grans lideren aquesta evolució, amb un augment del 20,9% enfront del 8,1% de les pimes. Aquesta situació ja es produïa l'any 1999, quan la inversió a les empreses més petites era de només l'1,3%. La indústria de l'energia i l'aigua i la indústria alimentària són els sectors on més s'ha incrementat l'activitat inversora. Aquest any el creixement de la producció industrial a Catalunya ha estat inferior a l'espanyol, que sembla alentir-se menys en els dos darrers trimestres de l'any. El ritme és en els dos casos notablement superior al de l'any 1999.

La construcció ha sofert una acusada desacceleració, ja que creix a un ritme tres cops inferior al de l'any passat. El comportament d'aquest sector és tradicionalment cíclic, per la qual cosa el manteniment de les elevades taxes dels darrers temps era impossible. Aquest dinamisme es fonamentava bàsicament en l'expansiva evolució dels habitatges iniciats. A partir del tercer trimestre de l'any ha canviat de tendència i ha començat a baixar la nova edificació, cosa que lògicament ha restat impuls al sector. La disminució de la construcció d'habitatges de nova planta afecta bàsicament la ciutat de Barcelona i el seu entorn, la regió metropolitana, que és l'àmbit on els preus són més elevats i on hi ha més dificultats per trobar sòl per a iniciar nous habitatges.

TAXA DE CREIXEMENT DEL PIB DE LA INDÚSTRIA (%)

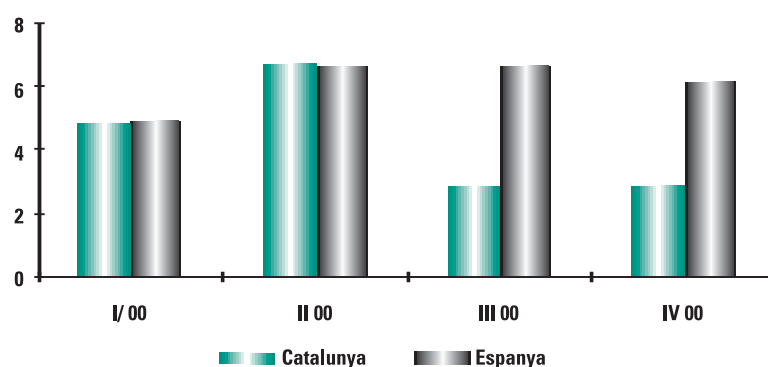

ENQUESTA D'INDÚSTRIA

	nov-des 1999	set-oct 2000	nov-des 2000
Utilització de la capacitat productiva	80	80,7	83,6
Cartera de comandes total	23	26	25
Cartera de comandes estrang.	9	21	20
Estocs de productes acabats	-7	-9	1
Tendència de la producció	28	-3	13
Indicador de confiança	19	11	12

Font: Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Catalunya

TAXA DE CREIXEMENT DEL PIB DE LA CONSTRUCCIÓ (%)

Davant d'aquest comportament del sector de l'edificació, l'obra civil segueix guanyant impuls i serà una de les bases de l'evolució del sector per a l'any 2001. En aquest sentit s'inscriuen tot un conjunt d'infraestructures que s'han de desenvolupar en els propers anys, com són el traçat d'alta velocitat, el pla de transports metropolità, el Fòrum 2004, les ampliacions del port i l'aeroport, etc. A Espanya la construcció té un dinamisme més estable durant el transcurs de l'any, factor que incideix en l'esmentat menor ralentiment de l'activitat econòmica espanyola.

Els serveis tenen una evolució més estable durant l'any, amb una taxa anual del 3,4%, només una dècima inferior a la de l'any 1999. Tot i això, a partir del darrer trimestre ha notat la contenció de la demanda interna i del consum de les llars.

L'activitat comercial va ser força dinàmica l'any 2000, encara que va mostrar símptomes d'alentiment a final d'any. Els serveis relacionats amb la indústria i el turisme han compensat en part el menor creixement dels vinculats al consum de béns. Una de les branques terciàries més actives ha estat la dels transports, amb un increment important dels passatgers als aeroports i del tràfic de mercaderies marítimes. Pel que fa al turisme, les pernoctacions en hotels han augmentat un 4,4% i el nombre de viatgers estrangers, un 4,3%.

En termes d'ocupació, els serveis a les empreses i les activitats socials han generat un elevat nombre de llocs de treball en l'àmbit català l'any 2000.

Els resultats de l'enquesta de comerç minorista manifesten la contenció de les vendes l'últim tram de l'any i de les perspectives sobre la marxa dels negocis els primers mesos de l'any 2001. Com a primer obstacle per a la bona marxa dels negocis es fa referència a l'augment de la competència, encara que la debilitat de la demanda guanya pes com a aspecte citat pels comerciants.

Com ja succeïa en la construcció i els serveis, Catalunya ha presentat un nivell de creixement inferior i una major desacceleració que Espanya. Cal afegir però que en el sector terciari les diferències entre els dos àmbits són menys acusades.

Ocupació, preus i dèficit públic

Durant l'any 2000 la població ocupada a Catalunya segons l'EPA va augmentar en 77.300 persones, que tot i ser unes 12.000 menys que l'any anterior, suposa un increment anual del 3,2%. Aquesta evolució positiva resulta encara més rellevant segons les dades d'afiliació a la seguretat social, que registren 130.000 afiliats més (4,9% anual). Així, doncs, s'acumulen quatre anys consecutius en què la creació de llocs de treball ha superat el 3% anual. Un cop més, la nova ocupació es circumscriu als assalariats, que experimenten un increment del 5,6%, enfront de la baixada d'un 6,3% dels treballadors per compte propi. Els sectors més dinàmics han estat la construcció i els serveis, que incrementen la seva població ocupada un 5 i un 4,1% respectivament. Ambdós sectors veuen reduït el seu dinamisme durant el transcurs de l'any. En canvi, la indústria ha tingut una trajectòria positiva al llarg de l'exercici, com a conseqüència de la bona marxa de la demanda externa a final d'any.

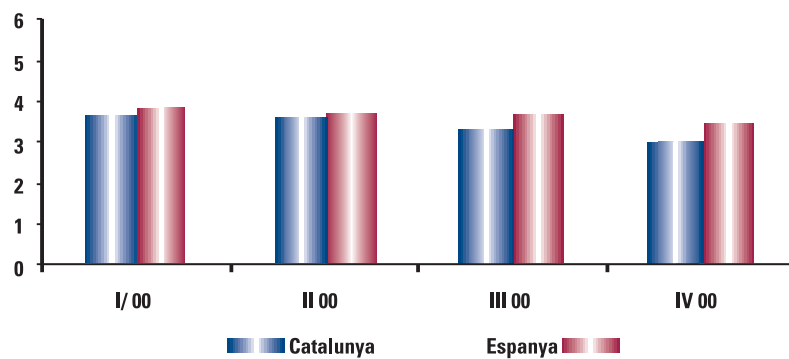
Un dels trets positius d'aquest any ha estat que les dones concentren gairebé el 80% dels llocs de treball creats, producte d'un increment de l'ocupació (6,4%), clarament més elevada que la masculina (1,1%).

ENQUESTA DE COMERÇ MINORISTA

	nov-des 1999	set-oct 2000	nov-des 2000
Marxa dels negocis	29	5	15
Vendes	11	-13	-9
Perspectives marxa negocis	3	38	2
Indicador de confiança	8	14	0

Font: Cambra de Comerç , Indústria i Navegació de catalunya.

TAXA DE CREIXEMENT DEL PIB DELS SERVEIS (%)

També s'ha produït una millora de la taxa de temporalitat, fins a situar-se en el 25,7%, dos punts menys que l'any 1999. L'evolució d'aquest índex és resultat de la pujada del nombre d'ocupats amb contractació indefinida un 8,8%, i del descens un 2,2% dels que tenen contracte temporal. Malgrat tot, la taxa de temporalitat continua essent excessivament elevada i encara lluny de la mitjana europea (11,4% l'any 2000).

La taxa d'atur estimat continua minvant i s'ha situat en un 8,8%, un punt i tres dècimes menys que l'any anterior. Amb aquesta taxa, Catalunya se situa per primer cop en molts anys per sota de la taxa d'atur de la zona euro (9%) i no molt llunyana de la Unió Europea (8,2%). El descens del nombre d'aturats ha beneficiat d'una manera similar tant homes com dones, amb una reducció en els dos casos del 15%.

L'índex de preus al consum al desembre de l'any 2000 va presentar un creixement interanual del 4,2%, superior al 3,5% de l'any 1999. Durant els primers mesos l'IPC va tenir un comportament força estable, però durant la segona part de l'any va presentar una tendència alcista per la incidència de factors com l'ascens del preu del petroli, les crisis alimentàries i la feble cotització de l'euro.

El diferencial d'inflació entre Catalunya i Espanya s'ha reduït notablement al llarg de l'any 2000, passant dels 0,6 punts del gener a les dues dècimes del mes de desembre. El procés d'acceleració de la inflació ha estat més intens a la resta de l'Estat. El diferencial es concentra en els grups de l'habitatge i la cultura.

Els salaris han mostrat una progressió superior a la de l'any anterior, dins una trajectòria clarament moderada, ja que pugen un 3% anual, per sota de l'IPC. De moment, doncs, no sembla que la seva conducta hagi ocasionat tensions inflacionistes.

L'estat d'execució del pressupost de la Generalitat el 31 de desembre de 2000 ha registrat un dèficit de 3.333 milions, una tercera part de l'exercici anterior, per efecte d'un augment dels ingressos no financers (6,4%) superior al de les despeses no financeres (6%).

Previsió 2001

Les darreres estimacions realitzades per diferents experts revisen a la baixa les previsions de creixement fetes i preveuen una taxa de creixement de l'economia catalana al voltant del 3%. Tant l'informe de primavera de la Caixa de Catalunya com la perspectiva econòmica de Catalunya de la Cambra de Comerç assenyalen que ens trobem més aviat davant d'una moderació momentània de l'activitat que no pas d'un canvi de cicle, ja que es mantenen certs elements que seguiran estimulant l'activitat entre els quals es poden citar la persistència de tipus d'interès baixos, la favorable posició competitiva de l'economia catalana i la continuïtat en la creació d'ocupació. S'insisteix que es manté el ritme potencial de creixement a llarg termini (Cambra).

Pel costat de l'oferta es preveu un clar alentiment a totes les branques productives: la indústria passaria a créixer el 3,5%, la construcció, el 3,1%, i finalment els serveis, el 3%. Si es complissin aquestes perspectives, la millor situació correspondria al sector manufacturer, que mantindria unes expectatives raonablement favorables basant-se en les exportacions. Aquesta situació s'està confirmant amb les dades dels primers mesos de l'any: fins al maig del 2001 les exportacions catalanes van augmentar no menys d'un 24% respecte al mateix període de l'any anterior.

Per a la demanda interna s'espera un comportament més contingut. D'acord amb l'informe de la Caixa de Catalunya es detecta un cert canvi en el patró de creixement, ja que l'any 2001 l'activitat s'està fonamentant més en la demanda externa i en la inversió productiva vers el consum intern i la construcció, que han constituït els dos principals motors de l'economia catalana als darrers temps.

El consum privat pot perdre al voltant d'un punt de creixement a causa del refredament de l'activitat, la menor creació de l'ocupació i la disminució del poder adquisitiu, mentre que l'activitat constructora acusaria la reducció de la inversió residencial.

Per a altres components de la demanda s'espera un desenvolupament marcadament més positiu, com és el cas de la formació bruta de capital. Després del mínim del tercer trimestre de l'any 2000 (1,2%), s'espera que la inversió es reactivi durant aquest any i registri una taxa a l'entorn del 3,9%, afavorida pel baix nivell dels tipus d'interès i els bons resultats de les empreses l'any 2000.

La inflació s'estima en el 3,5% i, tot i refredar-se una mica respecte del 2000, es pot mantenir en xifres moderadament altes, alhora que desapareixeria el diferencial amb Espanya, com clarament indiquen les xifres del primer semestre de l'any.

Finalment i pel que fa a l'evolució del mercat laboral, el procés de creació de llocs de treball continuarà amb un vigor considerable durant l'any 2001 i la població ocupada a Catalunya presenta una predicció del 2,7%.

L'activitat econòmica a la ciutat

Creixements del PIB

L'activitat econòmica a Barcelona va assolir un creixement real del 3,9% durant l'any 2000, taxa equivalent a la de 1999. L'economia de la ciutat va mantenir una evolució clarament dinàmica la primera part de l'any i es va alentir al segon semestre. Aquest és el quart exercici consecutiu en què el PIB de Barcelona registra un augment proper al 4% anual, i el setè de l'actual fase d'expansió.

El ritme d'increment de l'activitat a la ciutat en el transcurs de l'any és idèntic al registrat per l'economia catalana i només dues dècimes inferior al del conjunt d'Espanya (4,1%). De tota manera, si es considera tot el període 1990-2000, Barcelona segueix sent l'àmbit amb una taxa anual acumulativa de creixement més elevada.

- PIB regió metropolitana: pendent de la publicació de l'Anuari Econòmic Comarcal 2001 de la Caixa de Catalunya, prevista per al setembre.

Indicadors de consum

La matriculació de vehicles a la província de Barcelona es va reduir un 2,6% durant l'any 2000, cosa que representa un canvi de tendència respecte dels tres anys precedents, en què el creixement anual mitjà havia superat el 18%. El nombre d'altres, molt elevat al primer semestre, es va desaccelerar sensiblement al segon i va situar el nombre acumulat de matriculacions durant el conjunt de l'any en 257.437 xifra encara molt elevada, mentre que el saldo entre matriculacions i baixes es va reduir de prop de 151.000 (un 14,3% menys que al 1999). L'alça del preu dels combustibles, l'alentiment del creixement econòmic i l'ascens dels tipus d'interès durant l'any 2000 són algunes de les causes directes d'aquesta evolució.

El consum d'energia elèctrica es va reduir un 3,5% durant el 2000, un descens més lleu que el de 1999 (11,8%). Aquesta evolució descendent és la resultant de dos tendències contraposades: el decreixement del consum derivat d'usos comercials i industrials (-10,8%) i una alça significativa de l'associat a usos domèstics (+14,9%), sobretot al segon semestre, que no deixa de contrastar amb l'alentiment del consum privat al mateix període. En el cas dels usos comercials i industrials, cal assenyalar una vegada més que el procés de liberalització dut a terme en el sector elèctric als darrers anys fa que les dades disponibles sobre aquest tipus de consum no el recullin en la seva totalitat, i per tant tenen una validesa limitada.

El volum d'escombraries recollides a la ciutat va incrementar-se un 1,63% durant el 2000, cosa que representa un cert alentiment respecte del 2,5% de l'any anterior i és un símptoma més de la desacceleració del consum privat. Especialment forta va ser la moderació de la recollida selectiva, que va limitar el seu creixement a l'1,35% després d'haver registrat un augment acumulat del 85,7% entre 1997 i 1999, amb una reducció especialment acusada en el cas del paper. El seu pes dins el total es va mantenir en un 6,3%.

TAXES DE CREIXEMENT REAL (%)

1990-2000

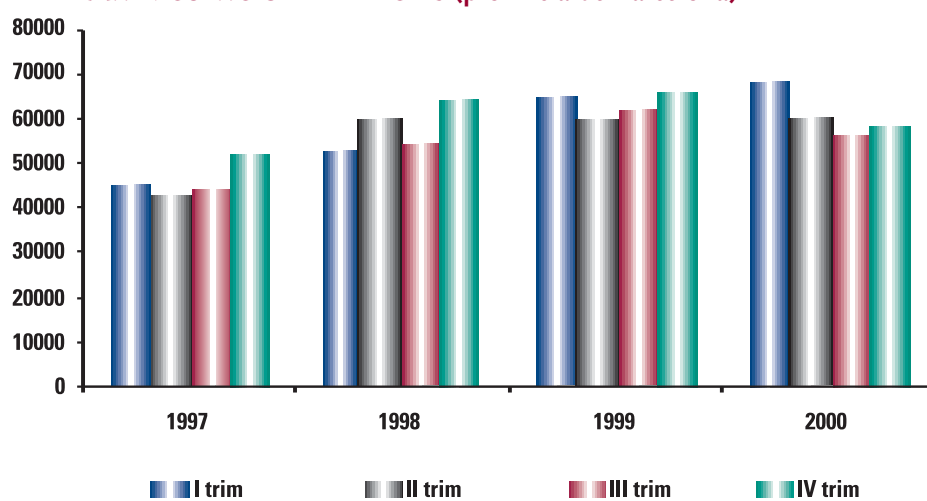

Barcelona	2,78
Catalunya	2,60
Espanya	2,39

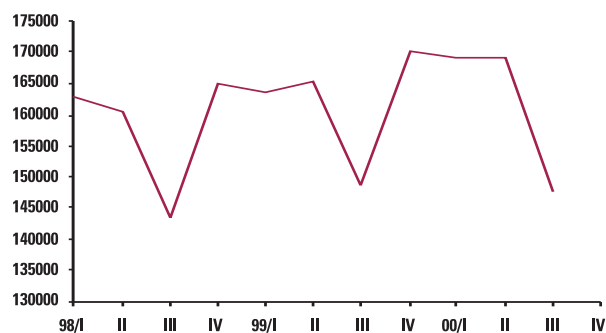

FONT: GABINET TÈCNIC DE PROGRAMACIÓ / UNIVERSITAT POMPEU FABRA, Evolució de l'activitat econòmica a Barcelona ciutat 2000, juny de 2001.

MATRICULACIÓ DE VEHICLES (província de Barcelona)

ESCOMBRERIES DOMICILIÀRIES RECOLLIDES (TM)

Port i aeroport

El tràfic de mercaderies al port de Barcelona va registrar un creixement del 6,9% durant l'any 2000 i es va situar en els 30 milions de tones. Malgrat que el seu increment de l'any anterior havia estat més intens (+12,8%), cal valorar positivament aquesta xifra, en especial tenint en compte que el procés de desacceleració de l'economia a la segona meitat de l'any ha afectat amb claredat les importacions. Per aquest motiu, el protagonisme de l'augment del volum total transportat va correspondre fonamentalment a les exportacions. Un any més, cal fer notar el fort creixement de la càrrega general (+14,7%), que ja representa el 59% del tràfic total del port. En sentit contrari, els dolls sòlids han continuat la tendència contractiva que els ha caracteritzat als darrers anys.

El tràfic de contenidors va mantenir al 2000 la seva tònica netament expansiva dels darrers anys, amb un increment del 12,4% respecte de l'exercici anterior, i ja se situa en gairebé 1,4 milions de Teus. D'aquesta manera, el port de Barcelona està prop de triplicar la xifra de 1993 i consolida la seva especialització relativa en aquest apartat.

El trànsit de passatgers al port va registrar un increment molt suau durant el 2000 (+3,4%), després d'un trienni d'un dinamisme extraordinari en què el creixement acumulat havia superat el 88%. Cal valorar com a positiva, per tant, la consolidació d'uns nivells de trànsit molt significatius (prop d'1,5 milions de passatgers), en la qual ha tingut un paper singular l'augment dels arribats en creuers (+17,5%). Caldrà estar atents a l'evolució del proper període, ja que aquesta mena de trànsit podria veure's afectat per l'alentiment de l'economia mundial, i especialment de la nord-americana. PENDENT: obtenció del tipus de taula estadística que se solia publicar sobre el trànsit de mercaderies, que ens ha d'enviar el Departament d'Estadística.

Seguint la seva tendència expansiva dels darrers anys, l'aeroport de Barcelona va tancar l'any 2000 fregant els 20 milions de passatgers (19,8 milions), després de registrar l'increment anual més intens dels darrers exercicis (13,7%). Aquest fet és especialment remarcable si es té en compte la tendència a la contenció que mostren altres indicadors d'activitat, i ha estat possible per l'augment d'oferta de vols i places i l'entrada en funcionament de noves instal·lacions de facturació.

Un any més, l'augment de passatgers dels vols internacionals (15,7%) ha superat el dels vols interiors (10,6%), malgrat l'ampli avanç d'usuaris de la línia Barcelona-Madrid, que s'ha incrementat a un ritme tres vegades superior al de l'any anterior. L'evolució favorable dels fluxos internacionals és producte de l'alt nivell d'internacionalització de l'economia barcelonina i catalana i de l'expansió del turisme.

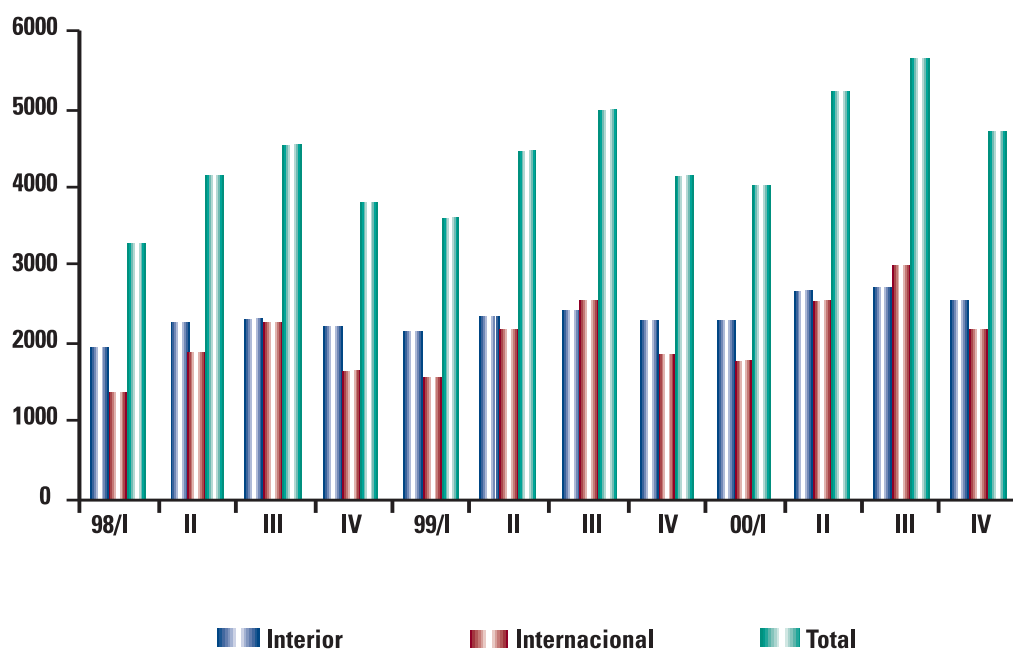
El tràfic de mercaderies ha tingut una evolució més moderada en pujar un 3% respecte de l'any 1999 i ha seguit una evolució decreixent en el transcurs de l'any, bàsicament degut a les mercaderies en vols internacionals, com a conseqüència de l'afebliment de l'economia i del comerç a escala mundial.

Turisme

El 2000 ha estat un any de consolidació per a l'activitat turística a Barcelona. La ciutat ha registrat nous màxims històrics de pernoctacions i de visitants, que confirmen la posició que ha conquerit els darrers anys al mercat turístic internacional.

El nombre de pernoctacions va superar per primera vegada els 7,7 milions, cosa que representa un increment del 2,5% respecte de 1999. Ara bé, el nombre de visitants s'ha mantingut pràcticament estable (amb un lleu creixement del 0,8%) i els dos

NOMBRE DE PASSATGERS A L'AEROPORT (Milers)

ACTIVITAT TURÍSTICA A BARCELONA

	1999	2000	% Var. 00/99
Visitants	3.123.476	3.149.002	0,82
Pernoctacions	7.542.115	7.729.479	2,48
Estada mitjana	2,41	2,45	1,65

FONT: Turisme de Barcelona.

darrers mesos de l'any fins i tot es va reduir de manera significativa. La durada mitjana de l'estada a la ciutat va allargar-se lleugerament i es va situar en 2,45 dies. La taxa d'ocupació dels hotels de la ciutat va registrar un nou ascens i va assolir un nivell del 84% en termes d'habitacions. Es tracta d'una xifra molt notable, sobretot tenint en compte que en el transcurs de l'any l'oferta de places hoteleres a Barcelona es va incrementar un 6%.

El perfil del visitant registra oscil·lacions d'any en any que no solen ajustar-se a pautes sostingudes. L'any 2000, un dels elements remarcables és el clar increment del pes percentual dels estrangers dins del total de visitants (que se situa en un 70,9%, mentre que els provinents de la resta d'Espanya no arriben al 30%), amb un avenç especialment notable dels nord-americans. D'altra banda, va augmentar el percentatge de visitants que arriben en grup organitzat o amb amics i companys, en detriment dels que venen sols o amb la família. I a diferència del que havia succeït els tres anys anteriors, el pes dels visitants que vénen a Barcelona per motius professionals registra un creixement significatiu (fins a situar-se en el 36,7%), tot i que el grup predominant segueix sent el dels turistes (43,9%).

La valoració de la ciutat per part dels visitants va millorar durant l'any 2000 en tots els aspectes consultats a l'enquesta d'activitat turística. Cal esmentar que, a més dels elements tradicionalment ben valorats en el cas de Barcelona com l'oferta arquitectònica, cultural i d'entreteniment també mereixen puntuacions elevades altres tipus de factors, com el transport públic, els accessos o la relació qualitat/preu de l'oferta de comerç i de restauració.

El 2000 es van celebrar 59 certàmens a la Fira de Barcelona, amb un total de 22.539 expositors (un 5,5% menys que l'any 1999). De tota manera, cal tenir en compte la periodicitat superior a l'anyal de molts salons a l'hora d'avaluar aquesta evolució. D'altra banda, a Barcelona es van realitzar 454 congressos i 926 convencions, cosa que suposa un increment del 17,8% en el conjunt de l'activitat congressual. El nombre total d'assistents a aquests esdeveniments s'aproxima a les 270.000 persones.

Sector financer

El nombre d'oficines d'entitats financeres en funcionament a la ciutat de Barcelona es va reduir un 3,2% en el transcurs de l'any 2000, intensificant la tendència ja observada el 1999 (quan el descens va ser de l'1,8%). Efectivament, malgrat que l'augment de les de caixes d'estalvi (2,9%) va ser més intens que durant l'exercici anterior, el ritme de disminució del nombre d'oficines bancàries (-11,9%) va quasi duplicar el de 1999, mentre que el nombre de cooperatives de crèdit es mantenia inalterat.

El tancament de nombroses oficines bancàries i la tendència creixent de les de caixes d'estalvi s'observen també a la resta d'àmbits territorials analitzats, però amb intensitats diferents que afecten el resultat global del procés. Així, per exemple, a la resta de la província de Barcelona, a Madrid capital i a la resta de la província de Madrid el dinamisme de les caixes va permetre compensar l'evolució de les oficines bancàries, amb resultat global positiu (de l'1,1, el 0,8 i el 5%, respectivament). En canvi, a Catalunya el nombre total d'oficines d'entitats financeres s'ha reduït lleugerament (-1,1%), i al conjunt d'Espanya mostra una gran estabilitat. Cal

NOMBRE D'OFICINES

	Banca	Caixes d'estalvi	Coop. de crèdit	Total
Barcelona	794	1.300	27	2.121
Resta prov. Barcelona	969	2.019	55	3.043
Catalunya	2.450	4.633	106	7.189
Madrid	1.664	1.286	24	2.974
Resta prov. Madrid	794	972	12	1.778
Espanya	15.811	19.268	3.888	38.967

Nota: Dades de 31 de desembre de 2000

FONT: BANCO DE ESPAÑA, Boletín estadístico.

NOMBRE D'ACTIVITATS ECONÒMIQUES

	1999	2000
Activitats empresarials	149.151	152.951
Agricultura i ramaderia	6	7
Energia i aigua	54	46
Indústries manufactureres	14.285	14.087
Construcció	10.598	11.428
Comerç i restauració	65.954	66.333
Transports i comunicacions	13.919	13.578
S. financers i a les empreses	23.975	26.206
Serveis personals	5.584	5.955
Altres serveis 1	4.776	15.311
Activitats professionals	43.611	44.050
Total	192.762	197.001

Font: Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona.

esmentar que les cooperatives de crèdit, tot i la seva menor importància numèrica, han registrat una dinàmica clarament expansiva en alguns dels àmbits considerats. A final del període, les oficines d'entitats financeres ubicades a Barcelona representaven el 29,5% del total català.

Malgrat l'evolució a la baixa de nombroses cotitzacions, la Borsa de Barcelona va registrar novament un fort increment del volum efectiu negociat (+35%), que més que duplica el de 1999 (+14,5%). La gran part d'aquest creixement menys acusat, de tota manera, que el registrat per la Borsa de Madrid correspon a la renda variable, però cal esmentar també l'augment de la renda fixa pública, lligat a la negociació del deute de la Generalitat.

Teixit productiu

El nombre de llicències de l'impost sobre activitats econòmiques (IAE) es va incrementar un 2,2% en el transcurs de l'any 2000, increment pràcticament idèntic al de 1999. Les activitats empresarials van ser el component amb una evolució més favorable, amb un creixement del 2,6%, mentre les professionals van registrar un augment més moderat (+1%). Les activitats empresarials continuen representant més del 77% del total.

Com ja havia succeït els dos anys anteriors, la construcció va ser el sector més dinàmic, amb un increment en el nombre de llicències (+7,8%) que supera en 2,4 punts el de 1999. També els serveis van mostrar una tendència positiva, amb un augment (+3,6%) que representa una intensificació de la creació de noves activitats. Pel que fa a la indústria, va patir una nova disminució del nombre de llicències (-1,4%), lleugerament menys acusada que la de 1999.

Dins dels serveis, el component de més vivacitat van tornar a ser els serveis financers i a les empreses (+9,3%), mentre els serveis personals registraven una evolució encara més favorable que la de 1999 (+6,6%). El comerç i la restauració van mantenir la seva tònica de consolidació dels darrers anys (+0,57%). Finalment, el nombre de llicències de transports i comunicacions va cedir en un 2,5%.

La població activa, l'ocupació, l'atur i la contractació

Evolució de la població activa

Segons mostren les xifres de l'Enquesta de Població Activa en l'estimació corresponent a la ciutat de Barcelona, la població activa es va reduir en 6.000 persones durant l'any 2000, cosa que suposa una reducció del 0,97%. Dintre de l'any, la seva evolució va ser descendent durant el primer semestre i creixent al segon. De tota manera, la disminució resultant en el conjunt de l'exercici és menys intensa que la produïda l'any 1999 (-2,3%).

La taxa d'activitat a Barcelona (calculada per la població compresa entre els 16 i els 64 anys) va evolucionar a l'alça a partir del segon trimestre de l'any, fins a assolir el 69,5% al quart trimestre. D'aquesta manera, s'equipara plenament a la mitjana de la Unió Europea i se situa uns quatre punts per sobre del conjunt d'Espanya, mentre que Catalunya presenta una taxa només unes dècimes per sobre de la de la ciutat.

Al quart trimestre de 2000, la taxa d'activitat masculina per al col·lectiu de 16 a 64 anys era del 79,5, mentre que la femenina se situava en el 60,3%. En el transcurs de l'any, la taxa dels homes va evolucionar a l'alça a partir del segon trimestre, mentre que la de les dones va disminuir a la primera meitat de l'any i va pujar a la segona. Durant tot l'any, però, la diferència entre ambdues taxes es va mantenir per sota dels 20 punts.

A Barcelona, les dones representaven l'any 2000 un 44,8% del total d'actius de la ciutat. Amb aquest percentatge, les barcelonines superen novament el nivell de participació femenina als mercats de treball europeu (43,1%), català (42,6%) i espanyol (40,3%).

Per grups d'edat, s'observa un contrast remarcable entre l'evolució clarament positiva de la població activa de menys de 24 anys amb creixements del 16,9% en el grup de 16 a 19 anys i del 8,2% en el de 20 a 24 i el descens de la de més de 25 anys, que se situa en un 2,4%. Cal recordar que l'any 1999, el col·lectiu de 20 a 24 anys va ser el més afectat per la disminució de la població activa. Sembla, per tant, que la disposició dels joves a participar al mercat de treball està augmentant fins a compensar amb escreix la dinàmica demogràfica recent d'aquest col·lectiu.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ ACTIVA A BARCELONA

POBLACIÓ ACTIVA PER ÀMBITS TERRITORIALS

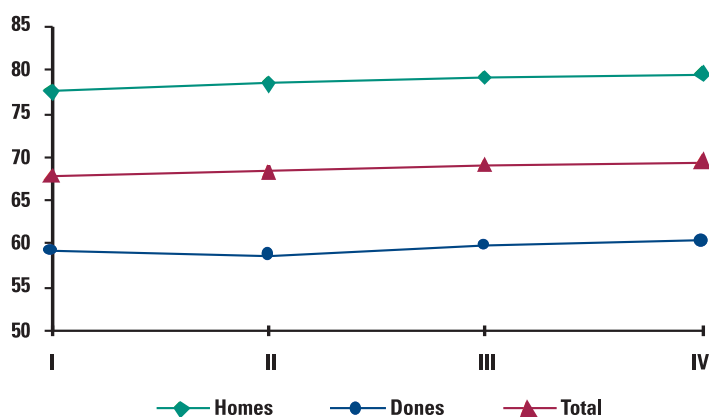
En milers de persones

	Barcelona		Catalunya		Espanya	
	Nombre	Taxa	Nombre	Taxa	Nombre	Taxa
I trimestre	600,4	67,9	2.689,9	68,8	16.723,1	64,4
II trimestre	595,7	68,2	2.704,1	69,6	16.795,1	64,7
III trimestre	597,8	69,1	2.738,6	70,8	16.945,8	65,3
IV trimestre	606,8	69,5	2.731,4	70,2	16.912,6	65,4
Mitjana anual	600,2	68,7	2.716,0	69,9	16.844,2	65,0
Variació IV 00/IV 99 (%)	-0,98		1,66		1,86	

Font: Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona.

Nota: La taxa d'activitat es calcula pel col·lectiu de 16 a 64 anys

EVOLUCIÓ DE LA TAXA D'ACTIVITAT PER SEXES A BARCELONA

Evolució de l'ocupació

L'anàlisi empírica de l'ocupació es pot enfocar, bàsicament, des de dos punts de vista: el de la situació laboral dels residents, tenint en compte l'evolució dels ocupats empadronats treballin o no a la ciutat, i l'evolució dels llocs de treball localitzats en el terme municipal, siguin o no els residents els qui l'ocupen.

El registre d'afiliats a la Seguretat Social és la font estadística que proporciona una millor aproximació a l'evolució dels llocs de treball localitzats, mentre que l'EPA recull el seguiment dels ocupats residents. Cadascuna d'aquestes sèries té una metodologia i uns objectius específics, cosa que sovint genera diferències notables entre els seus resultats.

Població ocupada s'gona l'EPA

Segons l'Enquesta de Població Activa, el quart trimestre de 2000 hi havia 545.000 ocupats a la ciutat de Barcelona, cosa que suposa un creixement del 2,5% amb respecte a 1999. L'evolució ascendent d'aquesta magnitud es va iniciar al segon trimestre de l'any i es va intensificar especialment al quart.

La taxa d'ocupació per al grup de 16 a 64 anys va experimentar una evolució especialment positiva durant l'any 2000, superant per primera vegada el 60% i incrementant-se en 2,8 punts respecte del 1999. Després de créixer durant tot l'any, el valor d'aquesta taxa a Barcelona es va situar en un 62,3% al quart trimestre de 2000, quasi 6 punts per sobre de l'espanyola i 1,7 punts per sota de la catalana.

Per sexes, cal remarcar el comportament especialment positiu de la taxa d'ocupació femenina, que entre els quarts trimestres de 1999 i 2000 va guanyar 3,4 punts durant l'any, mentre la masculina experimentava un increment de 2,2 punts. En el mateix període, el nombre d'ocupades va augmentar en prop de 10.000 (un 4,2%), mentre el d'ocupats ho feia en 3.400 (un 1,1%). D'aquesta manera, la diferència entre les taxes d'ocupació d'homes i de dones se situa a Barcelona en uns 19 punts, xifra clarament inferior a les corresponents a Catalunya i Espanya.

A Barcelona, 44 de cada 100 persones ocupades l'any 2000 eren dones, cosa que significa un guany d'1,4 punts amb respecte a l'any anterior. Aquest percentatge supera per segona vegada la mitjana de la Unió Europea (42,3%), i depassa el nivell de participació femenina a Catalunya (40,9%) i Espanya (37,2%).

La millora de la taxa d'ocupació a la ciutat va beneficiar tots els grups d'edat. Resulta especialment significatiu el substancial increment (12,3 punts) de la taxa corresponent als joves de 20 a 24 anys, que l'any 1999 havia experimentat una reducció. També va registrar un augment notable la taxa del col·lectiu de 16 a 19 anys (3,4 punts). Per sobre dels 25 anys, en canvi, l'evolució a l'alça és molt més moderada, i en el grup de més de 55 anys pot parlar-se pràcticament d'estabilitat.

L'any 2000, sembla especialment significatiu que la indústria va ser el sector que va registrar un creixement més intens de l'ocupació, amb un increment percentual del 11,3%. Aquest comportament, a més, contrasta amb la seva evolució desfavorable de 1999. El creixement de l'ocupació industrial va superar fins i tot en termes absoluts el produït al sector terciari, que amb un augment percentual de l'1,3% va experimentar una frenada important respecte de l'any anterior. Pel

POBLACIÓ OCUPADA PER ÀMBITS TERRITORIALS

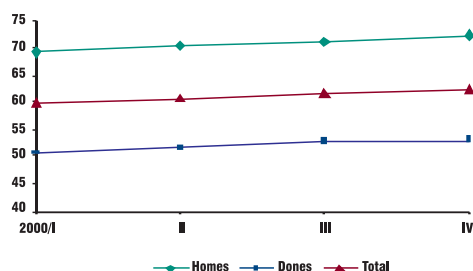
En milers de persones

	Barcelona		Catalunya		Espanya	
	Nombre	Taxa	Nombre	Taxa	Nombre	Taxa
I trimestre	529,0	59,8	2.428,6	62,1	14.213,0	54,7
II trimestre	531,5	60,7	2.467,7	63,5	14.449,5	55,6
III trimestre	535,4	61,8	2.514,4	65,0	14.621,6	56,3
IV trimestre	545,0	62,3	2.493,7	64,0	14.610,8	56,4
Mitjana anual	535,2	61,2	2.476	63,6	14.473,7	55,8
Variació IV 00/IV 99 (%)	2,46		3,20		4,05	

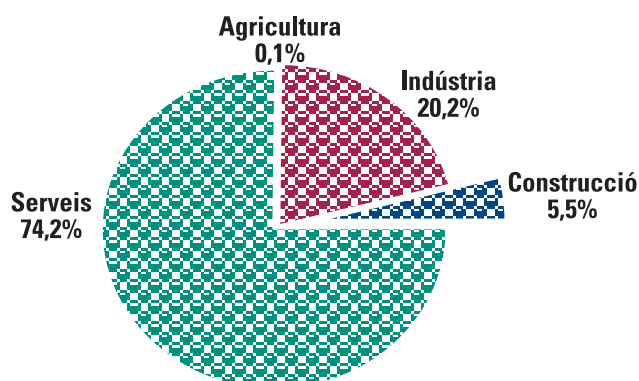
Font: Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona.

Nota: La taxa d'ocupació es calcula per al col·lectiu de 16 a 64 anys

EVOLUCIÓ DE LA TAXA D'OCUPACIÓ PER SEXES

OCUPATS PER SECTORS ECONÒMICS

TAXA D'OCUPACIÓ PER EDATS

	IV 1997	IV 1998	IV 1999	IV 2000
de 16 a 19 anys	12,5	11,4	12,4	15,8
de 20 a 24 anys	42,0	45,2	43,8	56,1
de 25 a 54 anys	71,1	72,5	74,7	75,4
55 anys i més	14,7	13,9	13,6	13,8
Total	41,9	41,9	42,1	43,6

Taxa d'ocupació de la població de 16 anys i més

font: Enquesta de Població Activa. INE.

que fa al sector de la construcció, durant el 2000 va alentir la seva bona marxa dels darrers anys, amb un descens del nombre d'ocupats del 5,6%.

El registre d'afiliats a la seguretat social

El registre d'afiliats a la Seguretat Social és un indicador molt útil per conèixer el volum i l'evolució dels llocs de treball localitzats a la ciutat. Cal recordar que mentre l'Enquesta de Població Activa ofereix informació de la situació dels residents en relació amb l'activitat, el registre de la Seguretat Social informa directament de l'activitat econòmica i dels llocs de treball presents en un determinat territori, en aquest cas la ciutat, estiguin ocupats per residents o per persones procedents d'altres municipis.

Si es consideren els assalariats (cotitzants al règim general) i els que treballen per compte propi (règim d'autònoms) la ciutat reuniria el quart trimestre de 2000 uns 936.000 llocs de treball, dels quals un 87,6% són assalariats. Amb aquestes xifres, Barcelona es troba l'any 2000 als nivells d'ocupació més elevats enregistrats els darrers vint anys.

Un any més, l'expansiva evolució del nombre d'afiliats del règim general, que puja un 5,22% (mig punt més que l'any anterior), contrasta amb l'estabilitat que presenta el règim especial d'autònoms, que només creix un 0,3%.

Segons el registre d'afiliats al règim general, l'any 2000 es van crear a la ciutat gairebé 40.000 llocs de treball, 5.000 més que l'any anterior. El nombre d'assalariats s'eleva així a final de l'any 2000 a més de 820.000 persones, magnitud que es situa per sobre de 55.000 persones més que l'ocupació màxima de l'època preolímpica.

D'aquesta manera s'acompleixen quatre anys consecutius d'intens increment en el nombre d'afiliats al règim general, amb un guany net de 150.000 assalariats i un ritme de creixement francament elevat, d'un 5% anual en termes de taxa anual acumulativa per al quadrienni.

Un cop més, la creació de llocs de treball ha superat en termes de taxa el creixement econòmic de la ciutat. Aquest fet posa de relleu l'important increment d'ocupació que s'ha produït en l'actual fase expansiva del cicle econòmic. Probablement, aspectes com la regularització de certs col·lectius han tingut una notable incidència; es tractaria de la incorporació de treball de l'economia submergida que la reforma laboral de 1997 va permetre aflorar i dels recents processos de regularització d'immigrants. Independentment d'aquests aspectes, és evident la intensa generació d'ocupació dels darrers anys derivada de la positiva evolució de l'activitat econòmica i de la capacitat per fixar localitzacions productives a la ciutat.

Cal assenyalar que un dels fenòmens més importants que han tingut lloc durant l'any 2000 no només en el relatiu a aspectes laborals ha estat el boom de la immigració, que bàsicament ha tendit a cobrir certs buits en l'oferta de treball. Les fonts estadístiques de què es disposa presenten dificultats per recollir la seva magnitud. L'Enquesta de Població Activa, pel seu propi disseny, recull insuficientment les seccions censals on se concentra la població immigrada i també experimenta un retard temporal a reflectir la dimensió de l'immigració. Per la seva banda, les fonts administratives, entre elles el registre de l'INSS, no tenen en compte els que es poden trobar en situacions irregulars, per la qual cosa

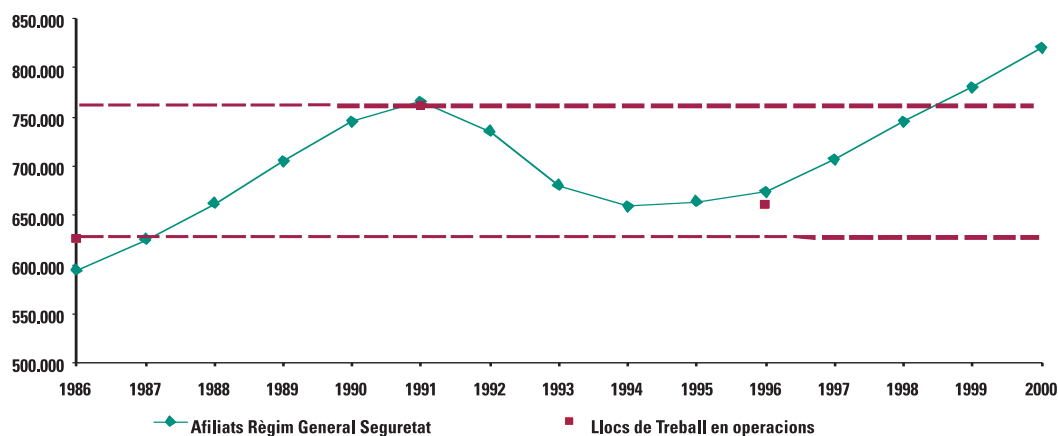
AFILIACIÓ A LA SEURETAT SOCIAL PER GRANS SECTORS

IV trimestre

	Agricultura	Energia i aigua	Indústria	Construcció	Serveis	No classificats	Total
Nombre							
Règim general	1.228	7.008	121.297	45.591	645.747	32	820.903
Règim especial d'autònoms	145	n.d.	12.375	8.002	94.320	284	115.126
Total	1.373	7.008	133.672	53.593	740.067	316	936.029
Variació IV 00 IV 99 (%)							
Règim general	5,32	-5,88	1,54	8,97	5,82	-17,95	5,22
Règim especial d'autònoms	-2,68	n.d.	-2,95	4,77	0,41	-9,84	0,30
Total	4,41	-5,88	1,11	8,32	5,10	-10,73	4,59

Font: Departament d'Estadística. ajuntament de Barcelona.

AFILIATS A LA SS I LLOCS DE TREBALL (Ciutat de Barcelona)

AFILIATS AL RÈGIM GENERAL DE LA SS PER SECTORS

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Energia i aigua	1,33	1,28	1,22	1,17	0,99	1,10	1,00
Indústria	20,01	19,00	17,78	16,96	16,00	15,31	14,78
Construcció	4,94	4,55	4,57	4,80	5,03	5,36	5,55
Serveis	73,73	75,17	76,36	77,07	77,98	78,22	78,67
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

font: Elaboració pròpia amb dades del Departament de Treball, Generalitat de Catalunya.

també tendís a menysvalorar l'impacte. L'any 2000 però, s'ha produït un ampli procés de regularització d'immigrants, que en la mesura en què disposen de permís de treball passen a estar assegurats i per tant a comptabilitzar-se en els registres. El fenomen és certament rellevant, ja que es calcula que una quarta part dels nous afiliats a l'INSS en l'àmbit espanyol durant l'exercici corresponen a immigrants.

La construcció i els serveis són les branques que han experimentat un major dinamisme l'any 2000 en l'ocupació de la ciutat. La construcció ha experimentat un creixement anual del 9%, encara que presenta símptomes d'apropar-se a taxes menys excepcionals que l'any anterior, quan va créixer a una taxa del 12%.

El terciari ha mostrat una notable solidesa en el seu comportament, ja que el nombre d'afiliats ha pujat un 5,8%, superior al 5,1% de l'any 1999. Atesa la decisiva presència d'aquest sector a l'economia barcelonina, aquesta evolució és rellevant per el futur de l'ocupació a la ciutat.

Finalment, la indústria presenta un comportament força estable en al créixer només un 1,5%, molt per sota la mitjana.

Dins del sector terciari, cal remarcar la bona marxa dels serveis a les empreses, l'hosteleria i els serveis personals. Aquests tres subsectors es caracteritzen per la petita dimensió mitjana de les empreses en termes d'afiliats, que ateses les bones perspectives han optat per incrementar la seva plantilla i anar avançant cap a una dimensió més adequada per a la prestació eficient dels seus serveis. Els llocs de treball del sector serveis suposen actualment el 78,8% del total de la ciutat. Barcelona continua especialitzant-se en activitats terciàries d'alt valor afegit i elevat contingut en coneixement (serveis a les empreses i serveis informàtics) i serveis a les persones que tenen una demanda social creixent, per exemple els serveis socials, els esports i la cultura.

El nombre de treballadors afiliats al règim especial d'autònoms segueix sense presentar variacions significatives. L'any 2000 augmenta només en unes 400 persones, reafirmant així el comportament estable poc dependent de la conjuntura econòmica enfront de la expansió dels assalariats.

L'evolució positiva expansiva dels afiliats al règim general té lloc també a Espanya, Catalunya i la regió metropolitana. El ritme de creixement ha estat aquest any molt similar en tots els àmbits, amb diferències que com a màxim són de poc més de mig punt, situant-se entre el 5,2% de Catalunya i el 5,8% de la regió metropolitana, quan l'any 1999 les diferències entre els territoris eren perceptibles: d'un màxim del 7,1% a Espanya fins al 4,6% de la ciutat.

A la regió metropolitana de Barcelona s'han creat l'any 2000 uns 90.000 llocs de treball xifra molt similar a la de l'any anterior, entre els quals uns 40.000 corresponen a Barcelona. Aquesta evolució assenyala que tot i que continua la tendència de guany de pes de la resta de la regió metropolitana, el nucli de la regió (Barcelona) manté la capacitat de generar activitat i crear nous llocs de treball amb notable intensitat.

El quadre precedent posa de relleu la descentralització de l'activitat econòmica a l'interior de la regió metropolitana de Barcelona durant la darrera dècada. A l'inici dels anys 90, Barcelona tenia 170.000 llocs de treball més que la resta de la regió, mentre que l'any 2000 aquest darrer àmbit en tenia 10.000 més que la ciutat. Malgrat tot, cal remarcar que des de 1996 el nombre d'assalariats a la

AFILIATS AL RÈGIM GENERAL DE LA SS

	Barcelona	RMB-Barcelona	RMB
1991	765.784	592.583	1.358.367
1994	659.003	572.544	1.231.547
1995	663.436	598.841	1.262.277
1996	674.151	626.254	1.300.405
1997	706.616	668.581	1.375.197
1998	745.462	723.931	1.469.393
1999	780.195	780.131	1.560.326
2000	820.913	830.419	1.651.332
VAR. 00/9	1 7,20	40,14	21,57

Font: Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya i elaboració pròpia.

regió metropolitana ha augmentat en més de 350.000, dels quals uns 150.000 s'han localitzat a Barcelona. D'aquesta manera, el potencial de la ciutat real es continua posant de manifest

El grandària mitjana de les empreses continua creixent, ja que l'augment del nombre de treballadors és superior al que es produeix en el de centres de cotització, com correspon als períodes d'expansió econòmica.

La distribució dels treballadors per empreses segons dimensió assenyalava que pràcticament la meitat estan ocupats en centres de menys de 50 treballadors, percentatge que s'ha anat reduint gradualment els darrers anys en benefici de les empreses més grans. L'increment de la grandària es generalitza, i es pot observar que té lloc tant a subsectors on existeix un predomini de les petites i mitjanes empreses com són el comerç, l'hostaleria i els serveis personals, com en branques on el pes de la gran companyia o establiment és molt important, com és el cas de les institucions financeres, la sanitat, l'ensenyament i les manufactures. En aquesta evolució hi incideixen factors de caràcter conjuntural i altres d'estructurals, però en qualsevol cas conformen una tendència favorable de fons.

Població aturada

Atur estimat

Segons les dades de l'Enquesta de Població Activa, l'atur es va reduir en 19.100 persones a Barcelona durant l'any 2000, cosa que suposa una més que notable reducció del 23,6%. Aquestes dades representen la continuació i el reforçament de la positiva evolució d'aquesta magnitud que segons l'esmentada font s'observava ja el 1999.

La taxa d'atur va mantenir una tendència descendent durant tot l'any 2000 fins a assolir un 10,2% al quart trimestre, 3 punts per sota del mateix període de l'any anterior. Novament, aquest decrement és més accentuat que el registrat en el transcurs de 1999 (2,5 punts).

La reducció percentual de l'atur a la ciutat va superar amb escreix les produïdes a la província (-14,3%), Catalunya (-12%) i Espanya (-10,1%). D'aquesta manera, Barcelona se situa només 1,1 i 1,5 punts per sobre de les taxes de la província i Catalunya, respectivament, mentre que la taxa espanyola supera la de la ciutat en 3,4 punts.

Per sexes, cal remarcar l'evolució extraordinàriament favorable de l'atur femení, que es va reduir en 15.400 persones, mentre que el dels homes disminuïa en 3.700 efectius. Així doncs, les dones van concentrar quatre cinquenes parts del descens total de l'atur a la ciutat. Al quart trimestre, la taxa d'atur femení era 5,3 punts més baixa que el mateix període de l'any 1999, mentre que la masculina havia minvat tan sols 1,1 punts. Per tant, el procés d'incorporació d'un nombre significatiu de dones al mercat de treball davant de l'evolució positiva de la conjuntura econòmica ja detectat el 1999 sembla haver-se accentuat en el transcurs de l'any 2000 i ha permès permetent una disminució sensible del diferencial de gènere.

L'any 2000, a diferència dels anteriors, la disminució de l'atur afecta tots els grups d'edat, inclosos els joves de 16 a 19 anys (col·lectiu que el 1999 va registrar un increment del 33,3% en aquesta magnitud). Novament, el segment més beneficiat ha estat el comprès entre 25 i 54 anys, amb una reducció de 13.000 persones (-27%) que li permet assolir una taxa del 8%. Percentualment, però, és encara més significatiu el descens que experimenta el col·lectiu de 20 a 24 anys (-29,3%), que arriba a absorbir quasi una tercera part de tot l'atur existent. Els més grans de 55 anys registren novament un descens rellevant del 12,6% tot i que menys intens que el de l'any anterior. Com a resultat d'aquesta dinàmica, la taxa d'atur d'aquest darrer grup se situa en un 12%; en canvi, la del grup de 16 a 19 anys, malgrat evolucionar a la baixa, seguia al quart trimestre en un preocupant 40%.

Per sectors, resulten especialment notables les reduccions del nombre d'aturats procedents de la construcció (-30,2%) i la indústria (-21%, quan l'any anterior havien augmentat). En el cas dels serveis, la baixada és menys intensa (-15%), però afecta un nombre més gran de persones (4.700). D'altra banda, i seguint la tònica dels darrers anys, el col·lectiu d'aturats que busquen la primera ocupació experimenta una important disminució (-30,3%).

Cal considerar com a especialment positiva l'evolució dels aturats de molt llarga durada (que han deixat l'última ocupació fa més de 3 anys), que es redueix en un percentatge (32,4%) clarament superior al d'anys anteriors, i ja representa menys de la quarta part de l'atur total.

Atur registrat

L'atur registrat va disminuir a Barcelona durant el 2000 per sisè any consecutiu i va assolir la xifra de 40.889 persones al mes de desembre. En termes percentuals, la reducció d'aquesta magnitud a la ciutat (7,43%) supera les produïdes a la província (-5,14%), Catalunya (-4,12%) i Espanya (-3,55%).

Malgrat aquesta tendència favorable, la davallada de l'atur va ser molt menys intensa que la de 1999 en els quatre àmbits territorials considerats, seguint així la desacceleració observada els anys més recents. En particular, a Catalunya i Espanya el decrement percentual de l'atur es va reduir a poc més d'un terç del registrat l'any 1999.

En el conjunt de l'any 2000 la taxa d'atur a la ciutat es va reduir en mig punt, i va acabar situant-se en un 6,13% el mes de desembre. Aquesta taxa, pràcticament idèntica a la catalana (6,1%), està 3 punts per sota de l'espanyola (9,18%).

Per sexes, l'atur masculí mostra un any més una dinàmica més positiva que l'atur femení (amb descensos del 9,63 i el 5,62%, respectivament), i la diferència entre les taxes corresponents als dos sexes segueix superant els 3 punts. Com a dades positives, cal esmentar que els homes de la ciutat van acabar l'any pràcticament en situació d'"atur tècnic" amb una taxa del 4,78% al desembre, mentre que la taxa d'atur femení ja estava per sota del 8% (7,87%).

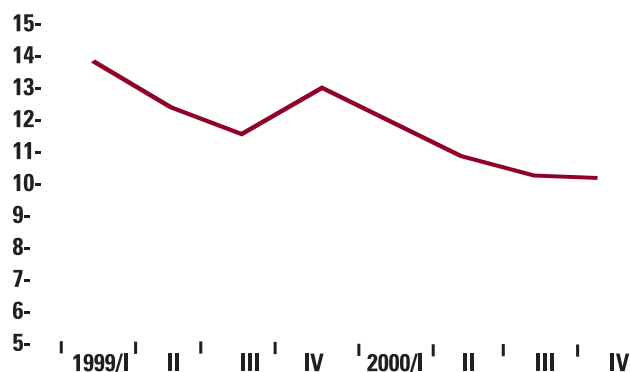
La disminució de l'atur en el transcurs del 2000 va beneficiar tots i cadascun dels grups d'edat, fins i tot els més grans de 55 anys (que l'any 1999 havien experimentat un cert increment d'aquesta magnitud). L'atur juvenil torna a ser el que baixa amb més força (amb descensos del 15,6% entre els menors de 20 anys i del 13,9% entre els de 20 a 24 anys), però també cal remarcar el bon comportament del col·lectiu de 40 a 54 anys, que registra una reducció de l'atur (-9,43%) superior a la mitjana de la ciutat. En conjunt, les diferències entre la dinàmica dels diferents grups d'edat són menys acusades que en anys anteriors.

La tendència global a un millor comportament de l'atur masculí es confirma a tots els grups d'edat, amb l'única excepció dels menors de 20 anys (franja en què l'atur femení registra un descens del 22,2%, per un 7,7% del dels homes). En gairebé tots els estrats, es constata també que la disminució de l'atur durant el 2000 és menys intensa que la produïda durant l'any anterior. Com a nota positiva, cal remarcar el bon comportament de l'atur entre els homes de més de 55 anys, que experimenta una reducció (8%) clarament superior a la de 1999, mentre que el nombre d'aturades d'aquest grup d'edat encara segueix una línia creixent (2,1%).

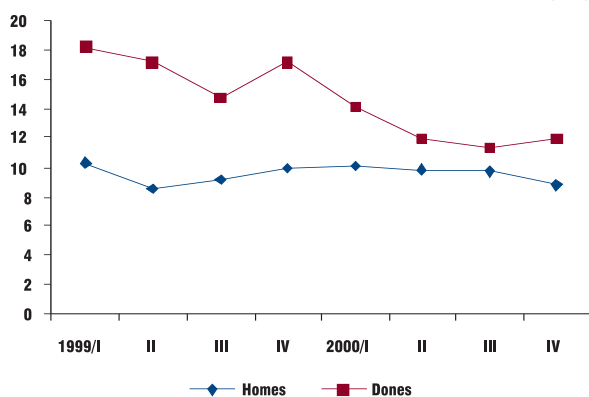
L'any 2000, l'atur va disminuir a tots els grans sectors de l'economia de la ciutat. Cal remarcar el descens del nombre d'aturats provinents de la indústria (-14,6%) i dels que busquen la primera feina (-16,9%). El nombre d'aturats vinculats al terciari va frenar considerablement la seva reducció (-3,3%), i a final d'any ja concentrava el 64% de l'atur de la ciutat en termes absoluts. D'altra banda, tots els sectors excepte l'agricultura, que a Barcelona té ben escassa significació van registrar una disminució de l'atur menys acusada que la de 1999, i també a tots ells la baixada de l'atur masculí ha estat més accentuada que la del femení.

Així mateix, la reducció de l'atur va beneficiar tots els nivells de titulació excepte el d'estudis primaris, especialment els col·lectius amb certificat d'escolaritat (-14,1%), titulació mitjana (-9%) i formació professional (-8,6%). El descens de l'atur dels titulats universitaris i amb certificat d'escolaritat va ser més intens que

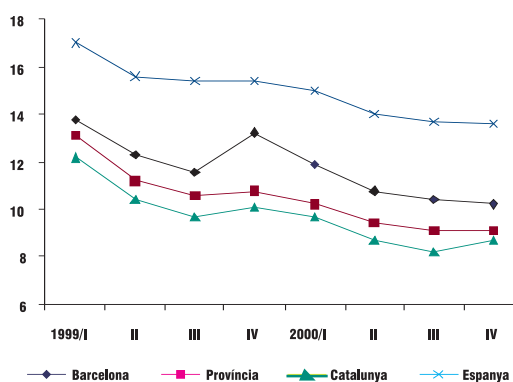
EVOLUCIÓ DE LA TAXA D'ATUR 1999-2000

EVOLUCIÓ DE LA TAXA D'ATUR PER SEXES (%)

EVOLUCIÓ DE LA TAXA D'ATUR (%)

ATUR REGISTRAT 2000

	Barcelona		Provincia		Catalunya		Espanya	
	Nombre	Taxa	Nombre	Taxa	Nombre	Taxa	Nombre	Taxa
Gener	45.127	6,76	139.614	6,94	177.657	6,60	1.670.578	10,12
Febrer	44.597	6,68	138.074	6,79	175.343	6,53	1.659.820	10,00
Març	43.765	6,56	135.603	6,67	170.606	6,35	1.628.535	9,81
Abril	42.642	6,39	131.930	6,49	163.057	6,07	1.578.858	9,51
Maig	42.053	6,30	129.106	6,34	158.725	5,90	1.531.169	9,16
Juny	41.782	6,26	128.688	6,32	157.285	5,85	1.500.147	8,97
Juliol	43.474	6,51	135.774	6,66	165.021	6,13	1.488.785	8,90
Agost	42.869	6,42	135.733	6,66	164.825	6,10	1.487.606	8,86
Setembre	42.097	6,31	131.490	6,45	161.162	5,96	1.501.442	8,94
Octubre	41.977	6,29	130.898	6,42	164.349	6,08	1.530.143	9,11
Novembre	41.442	6,21	130.076	6,36	166.896	6,09	1.556.879	9,19
Desembre	40.889	6,13	130.075	6,36	166.994	6,10	1.556.382	9,18
Variació (en %)								
des. 00 / des. 99		-7,43%		-5,14%		-4,12%		-3,55%

Font: Estadístiques d'Ocupació -INEM

al 1999, quan als nivells d'EGB, BUP-COU i formació professional es va donar la tendència contrària. A tots els nivells d'estudis –excepte l'EGB- l'evolució de l'atur masculí ha estat més favorable que la del femení.

Àrea metropolitana

A la regió metropolitana també s'ha produït una desacceleració en la reducció de l'atur. Aquest alentiment ha estat més intens que el que ha tingut lloc a Barcelona, ja que s'ha passat d'una taxa del 12,6% al 6,05%. Si l'any 1999 la caiguda de l'atur va ser més accentuada a la RMB, aquest any ha estat la ciutat la que ha experimentat una evolució més favorable. La taxa d'atur registrat en els dos àmbits segueix sent pràcticament idèntica, un cop culminat el procés de convergència d'aquesta magnitud a la regió metropolitana.

Tant a l'àmbit metropolità com a Barcelona, el ritme de descens del nombre d'aturades és inferior a la dels homes. En acabar l'any, de cada 100 aturats a la RMB 58 eren dones, mentre que a Barcelona n'eren 56.

Contractació laboral

El nombre de contractes signats a la ciutat de Barcelona ha assolit l'any 2000 la xifra de 800.000, amb un increment de l'1% respecte 1999. Sembla que es consolida el màxim assolit, ja que la petita variació a l'alça que s'ha verificat evidencia un acusat alentiment després de sis anys consecutius amb taxes de variació anual clarament superiors al 10%. Aquesta evolució es deu tant a un cert alentiment de l'activitat econòmica com a una disminució de la rotació dels treballadors i treballadores. En aquest sentit es podria parlar d'una certa reducció de la precarietat, ja que els contractes temporals que tenen una durada inferior a un mes experimenten una significativa reducció i, d'això, se'n deriva un nombre menor de contractes formalitzats.

Contractació indefinida

L'any 2000 es constata un lleuger increment del nombre de contractes temporals davant d'una baixada dels indefinits. Aquest fet es produeix després de tres anys en què el dinamisme dels contractes fixos era superior al dels eventuais, mesurat en termes de variació percentual. Aquesta frenada de la contractació indefinida s'explica primordialment per dos factors, l'esgotament de les fórmules d'incentivació aplicades per la reforma de 1997 i l'expectativa que va existir durant l'any passat davant la nova reforma laboral, finalment aprovada el 2 de març de l'any 2001 sense l'acord dels agents socials.

Sembla que a curt termini les noves mesures han ocasionat un apreciable rebrotament de la contractació indefinida en tots els àmbits inclosa la ciutat de Barcelona, no comparable, però, al que va tenir lloc l'any 1997. Caldrà comprovar si aquest nou impuls de la contractació indefinida es pot mantenir en mesos posteriors. Hi ha sectors que tenen certes reserves en aquest sentit per diversos factors com la menor creació d'ocupació, l'oposició dels sindicats i el fet de tractar-se d'una reforma menys ambiciosa i innovadora que les anteriors. El pes de la contractació indefinida respecte del total ha estat del 14,25% l'any 2000, pràcticament idèntica a la de l'any anterior (14,7%), després d'anys de mostrar una tendència creixent.

La dinàmica per sexes és diferent: el nombre de contractes signats per dones ha augmentat un 2,5% davant d'un lleu descens de la contractació masculina. Per segon any consecutiu, la contractació femenina supera la masculina, aquest any en més de 20.000 contractes, fet que no succeeix ni a Espanya ni a Catalunya. Aquest comportament posa en relleu tant l'àmplia participació del col·lectiu femení en l'activitat laboral de la ciutat, com un nivell més elevat de rotació derivat d'una major utilització de les fórmules de contractació temporal.

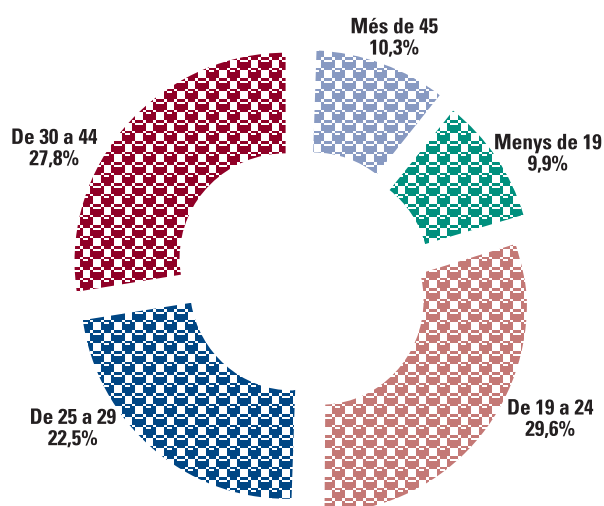
El descens de la contractació indefinida es concentra únicament en la modalitat dels contractes temporals convertits en indefinits, que en un sol any es redueixen a menys de la meitat, a causa de la finalització de les fórmules d'incentiu de la reforma laboral de 1997. Dues modalitats de contracte experimenten una evolució notablement positiva: els de caràcter ordinari i els de temps parcial. Tot i que aquesta darrera modalitat ha crescut un 37% en un sol any, l'ús d'aquesta modalitat de contractació no sembla estar suficientment difosa, ja que es mou en mesures molt inferiors a la mitjana europea, on s'empra bàsicament per facilitar la conciliació de la vida familiar de les dones amb la seva incorporació

CONTRACTACIÓ LABORAL A BARCELONA 2000

	Indefinites		Temporals		Total
	Nombre	% s/total	Nombre	% s/total	
Gener	9.879	11,89	73.231	88,11	83.110
Febrer	11.123	16,66	55.638	83,34	66.761
Març	11.348	15,84	60.275	84,16	71.623
Abril	8.957	15,08	50.450	84,92	59.407
Maig	9.945	13,89	61.671	86,11	71.616
Juny	9.239	13,10	61.306	86,90	70.545
Juliol	8.433	12,38	59.663	87,62	68.096
Agost	5.866	12,05	42.800	87,95	48.666
Setembre	8.545	16,44	43.428	83,56	51.973
Octubre	11.026	14,91	62.935	85,09	73.961
Novembre	10.323	14,86	59.150	85,14	69.473
Desembre	9.391	14,39	55.887	85,61	65.278
Total	114.075	14,25	686.434	85,75	800.509
Variació 2000/1999 (%)	-1,79		1,59		1,10

Font: Departament de Treball. Generalitat de Catalunya

CONTRACTACIÓ PER GRUPS D'EDAT

al mercat de treball. La utilització que fins ara s'ha fet d'aquesta fórmula sembla haver anat més aviat dirigida a estudiants, ja que pràcticament la meitat de contractes fixos a temps parcial han estat utilitzats per menors de 25 anys. La reforma que al març del 2001 s'ha operat en aquesta modalitat, que consisteix bàsicament en la flexibilització de les condicions laborals, no sembla en principi gaire orientada a l'objectiu de facilitar la conciliació familiar.

Contractació temporal

Pel que fa a la contractació temporal, els fets més remarcables han estat l'increment dels contractes per obra o servei i un acusat descens dels contractes de pràctiques i de formació.

La contractació femenina de caràcter indefinit s'ha reduït un 1,2% l'any 2000 davant d'una caiguda del 2,2% de la masculina. Se segueixen retallant, per tant, les diferències de la contractació indefinida per sexes. Al darrer any, el nombre de contractes fixos signats per homes ha superat en 8.500 el de les dones, quan només dos anys abans la diferència era superior als 13.000.

El nombre de contractes ha augmentat en tots els estrats d'edat, excepte en el de la població compresa en el grup d'entre 19 i 24 anys, que disminueix en més d'un 3%. Aquesta ha estat el col·lectiu més afectat pel descens dels contractes de pràctiques, d'eventuals se circumstàncies de producció i temporals a temps parcial. Tot i això, cal fer notar l'elevada rotació dels treballadors en aquest estrat d'edat: els de 19 a 24 anys signen més contractes temporals que un estrat d'edat més ampli, com és el dels compresos entre 30 i 45 anys.

El grup dels menors de 19 anys –poc nombrós dins del mercat de treball– és l'únic que ha incrementat l'ús dels contractes indefinits (un 33% respecte 1999), afavorit pel contracte indefinit a temps parcial.

Malgrat les dues dinàmiques esmentades, la població més jove segueix essent amb diferència la més afectada per la temporalitat, encara que s'entrevenen tendències incipients que poden permetre un alleujament del nivell de precarització, entre les quals també cal incloure la reducció dels contractes temporals més curts. S'està a l'expectativa de comprovar si la nova reforma laboral permet avenços significatius en aquest sentit.

L'únic sector on creix la contractació són els serveis, amb una taxa de l'1,72%, la qual cosa consolida un cop més la fortalesa de la ciutat en aquesta branca productiva (agrupa el 85% del total de contractes de la ciutat), mentre que el volum de contractes disminueix en la construcció i la indústria, d'una manera imperceptible en el primer cas i més evident en el sector manufacturer.

Es detecta un cert increment de la duració mitjana dels contractes, tendència que es manifestava tímidament l'any anterior i que sembla refermar-se al 2000. Els contractes temporals de durada inferior a un mes mostren un descens del 13,5% mentre que augmenten els de més de sis mesos. Un cop més caldrà veure la incidència de les mesures recentment aprovades per desincentivar el nombre de contractes laborals, com la fixació d'una indemnització de 8 dies/any treballat per als contractes temporals i la penalització dels contractes de menys de set dies de durada.

CONTRACTACIÓ PER SEXE I MODALITAT A BARCELONA 2000

	Homes		Dones		Total
	Nombre	%s/total	Nombre	%s/total	
Contractes indefinits					
A temps parcial	8.709	40,68	12.699	59,32	21.408
Ordinari temps indefinit	21.572	60,48	14.098	39,52	35.670
Minusvàlids L 63/97 i 64/97 i RD 1451/83	551	61,77	341	38,23	892
Contractes indefinits L 63/97 i 64/97	20.459	54,58	17.026	45,42	37.485
Convertits en indefinits L 63/97 i 64/97	9.973	53,56	8.647	46,44	18.620
Total	61.264	53,71	52.811	46,29	114.075
Variació 2000/1999 (%)	-2,28		-1,21		-1,79
Contractes temporals					
Pràctiques	3.795	45,76	4.498	54,24	8.293
Temps parcial	64.712	36,45	112.817	63,55	177.529
Temporals bonificats minusvàlids	245	64,30	136	35,70	381
Minuvàlids en CET 807	62,46	485	37,54	1.292	
Obra o servei	121.340	60,28	79.947	39,72	201.287
Eventual circumstàncies producció	109.059	52,58	98.364	47,42	207.423
Interinitat	18.251	26,20	51.409	73,80	69.660
Relleu	72	67,92	34	32,08	106
Jubilació especial 64 anys	45	43,69	58	56,31	103
Formació L 63/97	2.482	64,65	1.357	35,35	3.839
Altres	7.686	46,52	8.835	53,48	16.521
Total	328.494	47,86	357.940	52,14	686.434
Variació 2000/1999 (%)	-0,01		3,11		1,59
Total contractes	389.758	48,69	410.751	51,31	800.509
Variació 2000/1999 (%)	-0,38		2,54		1,10
Contractes indefinits sobre total (%)	15,72		12,86		14,25

Font: Departament de Treball. Generalitat de Catalunya

CONTRACTACIÓ PER SEXE I MODALITAT A LA RMB

	Homes		Dones		Total
	Nombre	%s/total	Nombre	%s/total	
Contractes indefinits	116.150	55,89	91.669	44,11	207.819
Contractes temporals	710.193	51,46	669.895	48,54	1.380.088
Total	826.343	52,06	761.564	47,94	1.587.907
Indefinits (% stotal)	14,06		12,04		13,09

Comparació amb altres àmbits

Barcelona presenta junt amb Catalunya un notable estancament en l'evolució del nombre total de contractes; creixent ambdós creixen poc més de l'1%, mentre Espanya ho fa un 4,6%. En canvi, el pes dels contractes indefinits en la nova contractació segueix essent clarament superior en els dos primers casos (14,25% i 12,68% respectivament) que a Espanya (8,71%). El lleuger descens d'aquesta ràtio ha afectat tots tres àmbits.

Si considerem la regió metropolitana de Barcelona, que realment constitueix el mercat de treball real de la ciutat, es constata també l'estancament en el nombre de contractes, que fins i tot pateix una petita baixada.

Com passa a la ciutat, el descens es concentra únicament en els homes, ja que el nombre de contractes signats per dones augmenta. Mentre a Barcelona la contractació femenina supera la masculina, al conjunt de la regió els homes han formalitzat 60.000 contractes més, encara que la diferència s'ha escurçat notablement en un sol any, ja que l'any 1999 s'elevava a 100.000 contractes.

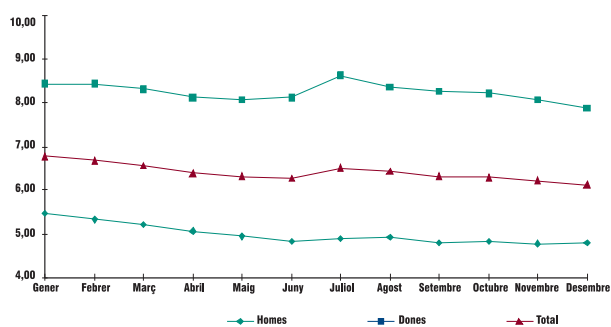
La participació dels contractes fixos sobre el total és un punt superior a Barcelona (14,25 davant del enfront del 13,09%) i han experimentat una lleu baixada respecte de l'any anterior.

Finalment, i en relació a certes dades en termes d'estoc, cal assenyalar que la taxa de temporalitat a Catalunya ha baixat dos punts (del 27,7% al 25,5) en un sol any. Des de 1997 aquesta ràtio ha millorat en uns cinc punts, mentre que al conjunt espanyol s'ha mantingut pràcticament estancada.

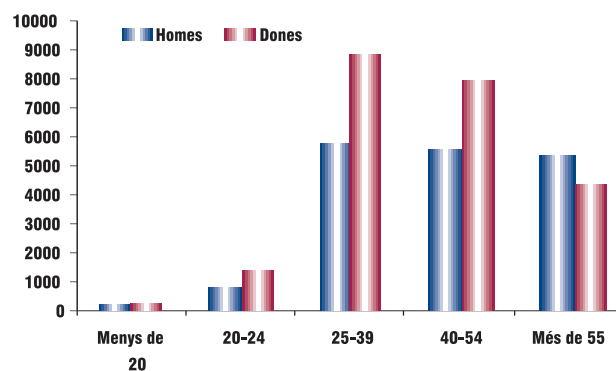
Pel que fa als ocupats segons la jornada laboral i també en termes d'estoc, els que treballen a temps parcial segueixen representant menys del 8% tant a Espanya com a Catalunya. No es detecta encara una tendència creixent, la qual cosa fa que continuï el fort diferencial amb Europa, on al voltant del 18% dels treballadors tenen un horari laboral reduït.

EVOLUCIÓ DE LA TAXA D'ATUR PER SEXES

NOMBRE D'ATURATS PER GRUPS D'EDAT

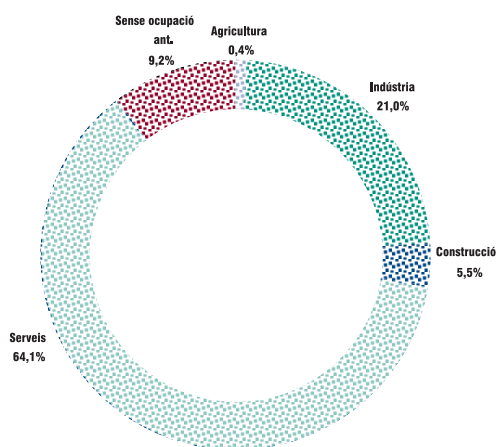

ATUR REGISTRAT A BARCELONA I RMB

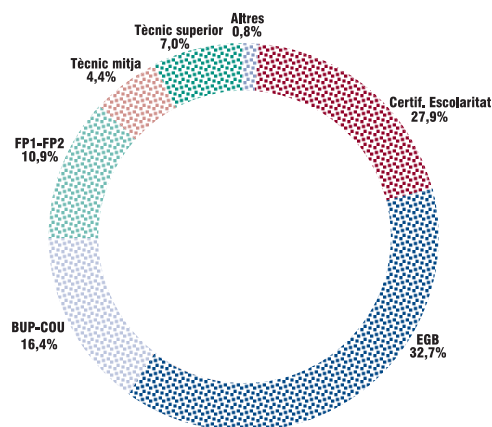
	Nbre. aturats			Taxa d'atur	
	2000	1999	variació	2000	1999
Barcelona	40.889	44.171	-7,43	6,13	6,62
RMB	119.470	127.162	-6,05	6,22	6,63

Font: Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya i elaboració pròpia.

DISTRIBUCIÓ DE L'ATUR REGISTRAT GRANS SECTORS 2000 (%)

DISTRIBUCIÓ DE L'ATUR REGISTRAT NIVELLS D'ESTUDIS

Annex 1

Polítiques actives

Polítiques actives desenvolupades pel Departament de Treball

Servei Català de Col·locació

Normativa reguladora:

Ordre de 8 de maig de 1995, reguladora de les accions desenvolupades per la Direcció General d'Ocupació del Departament de Treball relatives al Servei Català de Col·locació.

Durant l'any 2000 (1/01/2000 fins al 31/12/2000) s'han registrat les següents sol·licituds de col·laboració amb el Servei Català de Col·locació (l'SCC). Es detalla quin tipus de col·laboració i amb quin nivell.

Entitats que han sol·licitat col·laborar amb l'SCC a l'àmbit de la ciutat de Barcelona 72

*D'aquestes entitats, s'han connectat definitivament per:

Donar Serveis als seus alumnes de formació ocupacional (nivell 1)

Centres de Formació Ocupacional 21

Empreses (reciclatge) 01

Donar serveis als alumnes que pertanyin al seu àmbit funcional (Nivell 2)

Entitats que gestiona una borsa privada 01

Donar serveis a altres demandants de feina direccionats de forma automatitzada pel Servei Català de Col·locació (Nivell 3)

Gabinets d'Orientació 04

*Per altra banda, existeixen entitats connectades abans del gener del 2000 que han sol·licitat l'autorització a l'SCC per obrir noves seus a Barcelona.

Donar serveis als seus alumnes de formació ocupacional (nivell 1)

Noves seus de centres de Formació Ocupacional 3

Nova seu que gestiona un Taller d'Ocupació 1

Donar Serveis als alumnes que pertanyin al seu àmbit funcional (Nivell 2)

Nova seu que gestiona la borsa privada d'un centre

Introducció d'ofertes

Nova seu amb tasques d'empresa de selecció de personal 1

TOTAL CONNEXIONS A BARCELONA 33

Accions d'Orientació Professional per a l'Ocupació

Normativa reguladora:

. Ordre de 9 de març de 2000, per la qual s'estableixen les base reguladores per a la concessió subvencions per a la realització d'accions d'orientació professional per a l'ocupació.

. Resolució de 30 de març de 2000, de convocatòria per a la concessió de subvencions per a la realització d'accions d'orientació professional per a l'ocupació, per a l'any 2000.

CIUTAT DE BARCELONA

IORO	59 entitats
Cost total subvencions	621.630.696 pta.
Entrevistes personal Inicial (EPI)	10.189
A través de l'OTG	19% = a 2.587 persones.
A través de borsa pròpia	69% = a 6.226 persones.
A través de la Direcció General d'Ocupació	13% = a 1.376 persones.

Accions

Desenvolupament d'aspectes personals per a l'ocupació (DAPO)	357
Recerca activa d'ocupació(RAO)	365
Informació i motivació per a l'autoocupació (INMA)	957
Tutories personalitzades per a l'ocupació (TPO)	49.240

DADES CORRESPONENTS A LA CIUTAT DE BARCELONA. EXERCICI 2000

Entitats	Beneficiaris	Import	
Plansd'ocupació	138	618	568.104.792
Tallersd'Ocupació	56	432	542.633.101
Escoles Taller	1	60	129.663.360

Polítiques actives desenvolupades per Barcelona Activa

Barcelona Activa és l'Agència de Desenvolupament Local de Barcelona, l'instrument per al disseny i execució de les polítiques de l'Ajuntament de Barcelona referents a la promoció econòmica, l'ocupació, la cooperació empresarial i el foment de l'esperit emprenedor.

Barcelona Activa és una empresa singular que des de la cooperació amb altres administracions i la iniciativa privada actua mitjançant programes que li són atorgats per les administracions i institucions que tenen competències en la matèria: la Unió Europea, l'Estat central o la Generalitat de Catalunya a les que presenta projectes que, en cas de ser-li aprovats, són executats pels diferents serveis de l'Agència.

L'Agència de Desenvolupament Local de Barcelona és una Societat Anònima de capital municipal, que compta amb un consell d'administració en el que hi són presents tots els grups municipals, els agents socials i la universitat.

L'any 2000 ha estat l'any de la posada en marxa del Pla d'Acció de Barcelona Activa, aprovat pel seu Consell d'Administració el 18 de novembre de 1999. Un Pla d'Acció que presenta com a missió de Barcelona Activa promoure la creació d'ocupació i empreses de qualitat i amb sentit de futur mitjançant sis línies estratègiques, cinc eixos transversals que mitjançant els quatre serveis de l'Agència es concreten en setanta sis mesures d'acció.

Barcelona Activa va atendre l'any 2000 76.576 usuaris, va acompanyar 1.442 nous projectes empresarials i 131 empreses van estar instal·lades als seus viviers i centres d'empresa.

Usuaris atesos	76.576
% de dones ateses	57,0%
Projectes empresarials acompanyats	1.442
Empreses instal·lades	131

Activitats més destacades de l'any 2000

Servei de Promoció Econòmica

L'any 2000 des del Servei de Promoció Econòmica de Barcelona Activa es van atendre 1.062 empreses, professionals i institucions interessats en explorar les possibilitats d'escollir la ciutat de Barcelona com a seu per expandir les seves activitats econòmiques. Així mateix, s'ha treballat per posar a punt el nou servei "Barcelona Negocis", un espai de serveis innovador d'informació i suport per a les empreses, professionals i institucions que vulguin instal·lar-se o fer negocis a Barcelona. Finalment, des de Barcelona Activa contribuint en la posada en marxa del Pla 22@ BCN en quan a l'atenció i explicació del projecte a les múltiples empreses que han mostrat interès en el mateix.

Servei d'Atenció als Emprenedors

Durant l'any 2000, el Servei d'Atenció als Emprenedors de Barcelona Activa va atendre 12.190 persones interessades en els processos de creació d'empreses, es van acompanyar 1.442 nous projectes empresarials, i 86 empreses van estar instal·lades als viviers d'empresa de Barcelona Activa. L'any 2000 ha suposat també la consolidació com a portal de serveis i continguts on line per emprenedors de "Barcelonanetactiva", el viver virtual d'empreses.

Servei a l'Empresa

L'any 2000 van participar 390 empreses en les diferents activitats del Servei a l'Empresa de Barcelona Activa, ubicat al Fòrum Nord i des d'on s'organitzen també accions de formació personalitzada per a pimes, la Plataforma de Relacions Empresariales i el "Cibernàrium", un multiespai de divulgació del món d'internet per a professionals, empreses i estudiants que durant l'any 2000 ha acollit 42.427 participants a les seves activitats.

Servei per a l'Ocupació

El Servei per a l'Ocupació va atendre 16.362 persones que estaven en procés de cerca activa d'ocupació o buscaven millorar les seves situació professional mitjançant els serveis d'informació i orientació, formació i experiència de Barcelona Activa. Les activitats portades a terme des del Servei van ser molt positivament valorades pels seus usuaris que les van puntuar amb un 8 en una escala de 10.

La Igualtat d'Oportunitats a Barcelona Activa

El 57% dels participants en els programes de Barcelona Activa l'any 2000 van ser dones. La paritat, un any més ha estat assolida en un moment en el que la necessitat d'incrementar la ocupació i l'activitat femenina és un objectiu de la Unió Europea explicat a la Cimera de Lisboa en la que es fixà com a objectiu de la Unió assolir una taxa d'ocupació l'any 2010 del 70%, i del 60% d'ocupació femenina.

L'any 2000 s'ha avançat en la concreció en el present d'activitat econòmica de futur

Al llarg de 2000, Barcelona Activa ha seguit avançant en la definició i posada en marxa de nous jaciments d'ocupació amb l'elaboració de diferents estudis que han quantificat i identificat noves ocupacions en sectors estratègics per al desenvolupament de la ciutat com les noves tecnologies de la informació i les comunicacions, la logística, els serveis a les persones, el mediambient, l'aeronàutica i l'espai, els serveis a les empreses i el sector de les indústries de la cultura i els continguts. Amb aquesta tasca d'identificació i elaboració de nous perfils professionals, Barcelona Activa va concretant el projecte de la Ciutat de les Noves Ocupacions que va ser presentat per primera vegada al Centre de Cultura Contemporània com annexa de l'exposició "Les Cultures del Treball"

L'any 2000 es va continuar participant i col·laborant amb altres administracions, institucions i empreses

Barcelona Activa ha desenvolupat durant l'any 2000 un ampli nombre d'acords i convenis de col·laboració subscrits per l'Agència i/o l'Ajuntament de Barcelona amb diferents institucions, empreses i amb les administracions competents en matèria de suport a la creació d'empreses i foment de l'ocupació. Entre d'altres destaquen els convenis de partenariat tecnològic que Barcelona Activa té subscrits amb Lotus, BDA, Menta, Compaq, Epson, Sony, i els diferents convenis subscrits amb la Universitat Politècnica de Catalunya, Pimec-Sefes, l'Associació Solidària Contra l'Atur, entre d'altres. Les administracions amb les quals

Barcelona Activa ha participat en el disseny i gestió dels diferents projectes detallats en aquesta memòria han estat principalment el Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya competent en matèria de gestió de polítiques actives d'ocupació; l'Administració Europea, que ha reestructurat els seus fons estructurals per al període 2000-2006 i a la que s'ha presentat el Projecte FEDER Barcelona Innovadora; i l'Administració central. Cal destacar, així mateix una positiva intensificació dels contactes amb el Departament de Treball que es van concretar amb les visites a Barcelona Activa del Conseller de Treball Honorable Lluís Franco i del Director General d'Ocupació, Xavier Casares.

Barcelona Activa com a referent nacional i internacional en polítiques actives de promoció econòmica i ocupació

Barcelona Activa, ha reforçat la seva posició de referent nacional i internacional en polítiques actives de promoció econòmica i ocupació i ha estat convocada repetides vegades en trobades internacionals per exposar la seva estratègia i els seus programes. Així, durant l'any 2000 Barcelona Activa ha participat en fires internacionals com el Saló del Coneixement de la OCDE a Paris, i la Setmana de l'Ocupació de la Unió Europea a Brussel·les. Per altre part, la Presidenta de Barcelona Activa ha estat convidada a presentar l'Agència i les seves accions a la sessió plenària de la Setmana de l'Ocupació a Brussel·les, a la presentació i entrega de premis a les regions més innovadores d'Europa a Lyon i a la clausura al Parlament Europeu a Estrasburg del període de consultes sobre la Comunicació "Actuar localment a favor de l'ocupació" amb la que es vol concretar i potenciar el paper de les entitats locals en l'estratègia europea per a l'ocupació.

Durant l'any 2000 Barcelona Activa ha participat també a fires realitzades a Barcelona com Mercadiner, Expodidàctica, on es va mostrar el Cibernàrium als professionals de l'ensenyament, el Saló BIT (Barcelona Information Technologies), el Meeting Point, on va col·laborar amb l'Àrea d'Urbanisme per presentar el projecte 22@ al sector immobiliari present a la fira, i al III Foro Interamericano de la Microempresa del Banc Interamericà de Desenvolupament que es va celebrar a la Llotja de Mar.

Barcelona Activa promou la innovació i el coneixement

L'estratègia municipal de la Ciutat del Coneixement es concreta en matèria de promoció econòmica i ocupació en la necessitat de promoure un entorn local proactiu, facilitar la creació i la instal·lació de noves empreses a la ciutat, disposar d'uns recursos humans preparats i adaptats a les noves necessitats i facilitar un accés universal a les noves tecnologies i a les seves aplicacions per tal de reduir el risc de divisió digital.

En aquest sentit Barcelona Activa ha desenvolupat en els darrers anys una intensa tasca de disseny i execució de projectes i programes que en complementarietat amb els quatre serveis de foment de l'ocupació i de l'activitat econòmica, tenen per objectiu adaptar la ciutat, els seus professionals i les seves empreses a les necessitats de la societat del coneixement.

Barcelonanetactiva

El viver virtual d'empreses "Barcelonanetactiva" posat en marxa l'any 1999 i concebut com una plataforma telemàtica pionera a Europa de serveis i continguts on-line per emprenedors ha aconseguit l'any 2000 consolidar-se com un entorn virtual de serveis de valor afegit a emprenedors i empenedores i ha ampliat i millorat els seus serveis especialment els que fan referència a informació i a l'Escola Virtual d'Emprenedors. A desembre de 2000, 896 emprenedors i empenedores formaven part de la comunitat virtual d'emprenedors i empreses de Barcelonanetactiva.

Cibernàrium

El "Cibernàrium" és el multiespai del món d'internet dirigit a empreses, estudiants i professionals que Barcelona Activa, junt amb la Cité des Sciences et de la Industrie, la Vilette de Paris, ha posat a disposició de la ciutat al Fòrum Nord de Nou Barris amb l'objectiu de que els seus usuaris puguin identificar les oportunitats que els ofereixen les noves tecnologies, descobrir les seves aplicacions en l'àmbit professional o empresarial i aprendre a utilitzar-les. El Cibernàrium és el principal instrument de Barcelona Activa per facilitar l'alfabetització tecnològica. 42.427 usuaris han participat l'any 2000 en les activitats que s'hi han programat, que han consistit principalment en la realització de recorreguts pels més de 120 productes multimèdia, en 23.866 hores de formació bàsica i avançada en aplicacions telemàtiques (correu electrònic, Intranet, navegació per la xarxa, buscadors avançats, llenguatge html), en activitats de divulgació de com les noves tecnologies afecten al món professional i empresarial, i en diferents jornades dirigides a empresaris, professors i professionals.

Barcelona Emprèn

Davant les dificultats de finançament que les petites empreses innovadores tenen, l'Ajuntament de Barcelona i 13 grans empreses de la ciutat (Amena, Aigües de Barcelona, Airtel, Banc Sabadell, Banca Catalana, BSCH, Caixa Catalunya, Caixa Penedès, La Caixa, Consorci de la Zona Franca, Editorial Planeta, Gas Natural, Grup Immobiliari Habitat, Menta) van crear al mes de març de 1999 Barcelona Emprèn, la societat de capital risc destinada a petits projectes empresarials de caràcter innovador.

L'objectiu de Barcelona Emprèn és el finançament de nous projectes empresarials innovadors que necessiten d'aportacions financeres d'entre 60.000 i 300.000 €. L'any 2000 ha suposat la consolidació i la validació del model escollit per Barcelona Emprèn, que ha analitzat 160 plans d'empresa, ha decidit invertir en deu i ha tancat la seva participació en set empreses innovadores de sectors com l'audiovisual, tractament digital d'imatges, serveis per internet, biotecnologia, comerç electrònic, tecnologia fractal i wireless.

Infopime

Infopime és el servei telemàtic d'informació, relació i tramitació econòmica de l'Ajuntament de Barcelona adreçat al teixit d'empreses i professionals de la ciutat. Infopime concentra les dades econòmiques de què disposa l'Ajuntament de Barcelona que són tractades i posades a disposició de les

empreses i professionals de la ciutat amb el valor afegit de que aquestes les poden utilitzar i tractar per augmentar el coneixement del seu entorn de negoci.

Infopime ha assolit l'any 2000 prop de tres milions de pàgines vistes i després de tres anys de funcionament ha entrat en un procés de renovació per ampliar el nombre de tràmits i serveis que s'hi ofereixen.

Barcelona Negocis

Barcelona Negocis ha estat concebut com un espai innovador de serveis d'informació i suport per a les empreses, professionals i institucions que vulguin instal·lar-se o fer negocis a Barcelona, tenint com objectius afavorir la presa de decisions i facilitar la implantació d'empreses oferint un servei de fàcil us, de ràpid accés i d'ajuda eficaç per a tots aquells que sol·licitin informació i assessorament per a fer negocis a Barcelona. Barcelona Negocis integra atenció presencial, una pàgina web amb informació general i sectorial actualitzada de caràcter econòmic i suport a la gestió de llicències, cerca de finançament, mercat immobiliari i una hotline d'ajuda i assistència municipal. Així mateix, Barcelona Negocis compta amb la Sala Barcelona, un espai multimèdia amb un entorn òptim per a visualitzar la informació econòmica sobre Barcelona. També integra un espai internacional en els viviers d'empresa on petites i mitjanes empreses estrangeres que vulguin operar a Barcelona podran disposar durant un temps determinat d'un espai propi per a consolidar o preparar millor el seu accés al nostre mercat. Al llarg de l'any 2000 Barcelona Activa ha avançat en la definició del projecte, el desenvolupament de la plataforma tecnològica i la producció de continguts.

22@ BCN

Barcelona ha apostat per atraure i crear empreses del coneixement, empreses que tenen com a principal actiu els seus recursos humans i que amb una elevada productivitat necessiten d'excel·lents infraestructures tecnològiques, produeixen globalment i constitueixen un nou model de negoci sostenible i bàsicament urbà. En aquest context, Barcelona es posiciona com un entorn atractiu per a la instal·lació no ja de seus nacionals d'empreses multinacionals sinó com a seu pel sud d'Europa de divisions funcionals de grans companyies de la nova economia. En aquest sentit, Barcelona ha dissenyat un nou model urbanístic adaptat a la nova economia, únic a Europa i que significa la revalorització del centre urbà com a sol industrial, de nova indústria, d'indústria del coneixement. Un model urbanístic que aposta per la diversificació d'usos de l'espai urbà on conviuran activitat econòmica de nova generació, investigació, ensenyament, comerç, divulgació, serveis, oci i residència.

El projecte 22@ BCN és la concreció d'aquesta estratègia per la que es posen a disposició de la nova economia més de 3.000.000 de metres quadrats a deu minuts de la Plaça Catalunya en transport públic i a deu minuts caminant de la platja urbana. Una nova zona de centralitat plenament connectada on amb una inversió prevista en el Pla Especial d'Infraestructures de 160 milions d'Euros. Es preveu que l'impacte en termes d'ocupació d'aquesta intervenció suposi passat de 31.000 a 143.000 nous llocs de treball.

Barcelona Activa, com Agència de Desenvolupament Local que té com una de les seves missions atraure empreses i institucions a la ciutat, ha col·laborat atenent les múltiples consultes que la difusió del projecte @ ha comportat. En aquest sentit, i conjuntament amb l'Àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona, es va participar en la presentació pública al Saló Immobiliari Meeting Point del projecte 22@ BCN.

Polítiques actives desenvolupades per Foment de Treball

El Centro de Formación de Fomento del Trabajo Nacional con más de 20 años de experiencia acumulada tiene por objeto ofrecer actividades formativas y servicios a las empresas que faciliten la adaptación de los trabajadores a los continuos cambios que de forma acelerada se imponen en todas sus áreas de actividad, afectando de modo transversal a los puestos de trabajo de todos los sectores de actividad empresarial.

A través del conocimiento privilegiado de las necesidades formativas de las empresas a lo largo de los últimos años, tanto a nivel sectorial como territorial, se ha podido elaborar un amplio programa de actividades formativas que da respuesta a las exigencias de mejora de la competitividad y la gestión de las empresas.

Se pretende potenciar la formación en aquellos aspectos deficitarios con relación a la organización del trabajo y la toma de decisiones, y que favorezcan la flexibilidad, la innovación, la corresponsabilidad con los objetivos de la empresa y la motivación de los trabajadores.

Los programas se renuevan permanentemente, adecuándolos a las necesidades de las empresas y de los mercados, potenciando la vinculación con otras organizaciones y entidades punteras en formación continua para el desarrollo de proyectos conjuntos de carácter innovador, que elevan el nivel de calidad alcanzado y que mantienen la referencia de nuestro Centro de Formación como pionero en la Formación Continua de los trabajadores y las empresas de Cataluña, tal y como lo demuestra la alta participación de los alumnos que se ve incrementada en cada nuevo ejercicio lectivo.

Formación presencial

Formación continua dirigida a trabajadores en activo.

Se ofrecen programas amplios, modulares, que cubren aspectos de las siguientes áreas: Económico-Financiera, Recursos Humanos, Comercio Exterior, Comercial, Calidad, Gestión de Pymes, Producción y Logística, Informática, Medio ambiente, Prevención de Riesgos, etc.

Así mismo cabe resaltar las siguientes áreas específicas, que por sus propias características son objeto de programación independiente:

Idioma comercial

Dirigido a: personal en activo que precise, para el desempeño de su actividad laboral, desarrollar habilidades en el uso de dos idiomas mayoritarios de la Unión Europea.

Duración: módulos de 60 has según niveles de conocimiento.

Medio Ambiente: Curso superior de Medio Ambiente y empresa

Dirigido a: directivos, mandos intermedios i técnicos responsables de producción, calidad o medio ambiente que precisen conocer la dimensión ambiental de la actividad empresarial.

Duración: 180 has.

Titulación: la superación de las pruebas de evaluación dará derecho al "Diploma de Medio Ambiente y empresa" reconocido por el Instituto Químico de Sarrià.

Salud Laboral: "Prevención de Riesgos Laborales"

Dirigido a: trabajadores en activo que posean experiencia en la materia y deban desarrollar funciones en materia de prevención, según lo establecido en la legislación correspondiente.

Duración: nivel intermedio 300 has y superior 600 horas.

Titulación: Técnico en Prevención de Riesgos Laborales nivel intermedio y superior respectivamente autorizados por la Generalitat de Catalunya.

Formación ocupacional

Programa dirigido a desempleados que aborda las diferentes temáticas que afectan de forma transversal a las diversas áreas empresariales con objeto de facilitar la inserción profesional de los participantes.

Formación a distancia

Es incuestionable que el empleo de las nuevas tecnologías en el entorno formativo ha conllevado un desplazamiento de la demanda hacia el campo de la formación a distancia. Esta tendencia que se acentúa año tras año se ha visto igualmente reflejada en las acciones formativas realizadas por Fomento, en modalidades apoyadas por nuevas tecnologías a través de sistemas telemáticos: Enseñanza Asistida por Ordenador, Vídeo Disco Interactivo e Internet; disponiendo de un importante apoyo tutorial, imprescindible para un total aprovechamiento por parte del alumno.

Formación in company y gestión integral de la formación en la empresa

Se ofrecen soluciones específicas y a medida de las necesidades de cada una de las empresas, posibilitando la adaptación permanente de sus trabajadores al entorno de trabajo. Este servicio está avalado por una amplia experiencia en materia de formación y por la colaboración de profesionales de reconocido prestigio que, conjuntamente, trabajan en la definición de programas formativos adaptados a cada situación concreta.

Así mismo se realiza el asesoramiento a las empresas y organizaciones en el desarrollo y gestión de sus Planes de Formación, ya sea integral o parcialmente en cualquiera de las fases requeridas.

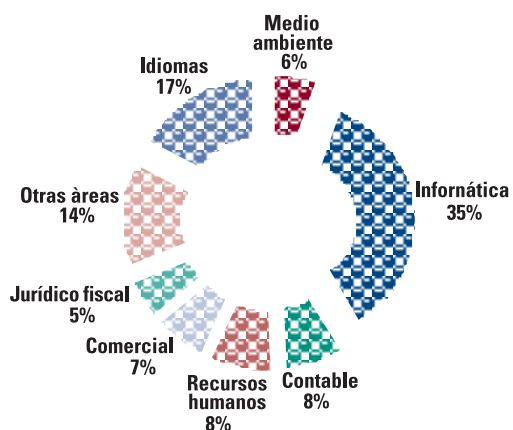
Jornadas y seminarios

Se organizan seminarios y jornadas sobre temas específicos de la actualidad económica, laboral, fiscal, medioambiental, logística, nuevas tecnologías, internacional, etc. de interés para las empresas, en colaboración con los departamentos técnicos de Fomento y contando con el apoyo tanto de instituciones como de entidades económicas y formativas.

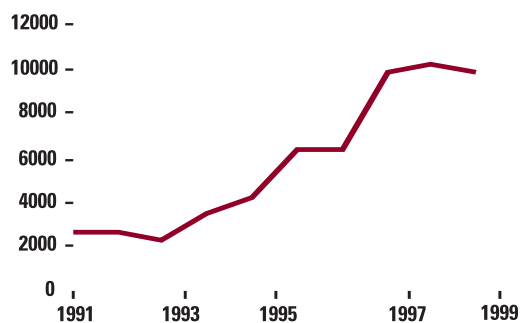
Bolsa de trabajo

Como complemento a los programas de formación se pone en funcionamiento una Bolsa que permite a las empresas cubrir las demandas de determinados perfiles profesionales adecuados a un puesto de trabajo, ofreciendo así un servicio de intermediación entre las necesidades de las empresas y los alumnos formados periódicamente, en diversas especialidades y categorías profesionales.

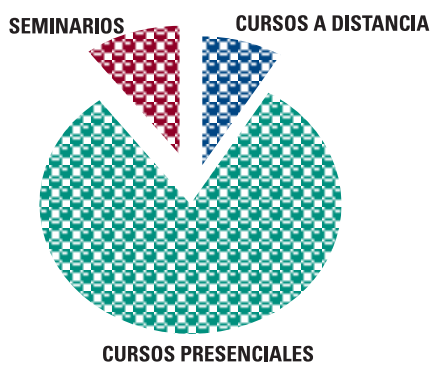
CURSOS POR ÁREAS TEMÁTICAS

EVOLUCIÓN DEL NÚMERO DE ALUMNOS

DISTRIBUCIÓN DE ACTIVIDADES FORMATIVAS

Otros

Asesoramiento y Coordinación en materia de actividades formativas a las Organizaciones Territoriales asociadas.

Coordinación, Desarrollo o Participación en Proyectos vinculados a la Formación Continua ya sea a nivel autonómico, estatal o europeo.

Representación de Fomento del Trabajo en instituciones y organizaciones vinculadas a la Formación.

Diseño de productos formativos basados en las nuevas tecnologías formativas.

La tabla planteada a continuación recoge la dimensión de la actividad gestionada por Fomento del Trabajo en el marco del Plan de Formación año 2000

Acciones subvencionadas por la Generalitat de Catalunya

	Cursos	Alumnos	Horas
Formación desempleados	28	420	7785
Formación trabajadores	51	765	4575
	79	1185	12360

Acciones subvencionadas por la Forcem

Organizadas por Fomento- presencia	24	2350	7740
Organizadas por Fomento- distancia	6	324	540
Organizadas por las organizaciones sectoriales y territoriales	257	5107	15420
Organizadas conjuntamente por CEOE_Fomento	18	900	2080
	405	8681	25780
Total	484	9866	38140

Polítiques actives desenvolupades per UGT

Per quart any consecutiu la UGT de Catalunya ha desenvolupat els programes d'Informació i Orientació per a l'Ocupació, amb èxit. Això forma part del compromís que la UGT de Catalunya té en la millora de la l'ocupabilitat de totes les persones, estiguin treballant o en situació d'atur i especialment en tots aquells col·lectius amb més dificultat per accedir-hi al mercat laboral.

La UGT de Catalunya, amb la seva experiència en la realització d'aquests programes d'ocupació, ha fet diferents propostes, recollides pel Departament de Treball, amb la finalitat de millorar la qualitat del servei, adaptant-se a les necessitats de les persones ateses. Per anar incidint en tots aquests temes cal adoptar una visió integral, és a dir, cal tenir en compte tots els agents que estan treballant en els diferents àmbits.

Els canvis produïts en les empreses, en l'accés a les tecnologies de la informació, en l'augment de l'oci, en l'accés de la dona al mercat de treball, així com la inestabilitat de les feines i la precarietat laboral, fan necessari i factible una nova manera de generar ocupació. És per això que cada vegada més, es constata la necessitat de treballar globalment l'ocupació. Des de les Polítiques Actives d'Ocupació que la UGT de Catalunya porta a terme, es treballa vers una integralitat de tots els serveis i es així com aconseguirem millorar l'atenció donada a les persones, és així com aconseguirem millorar la qualitat de l'ocupabilitat de les persones.

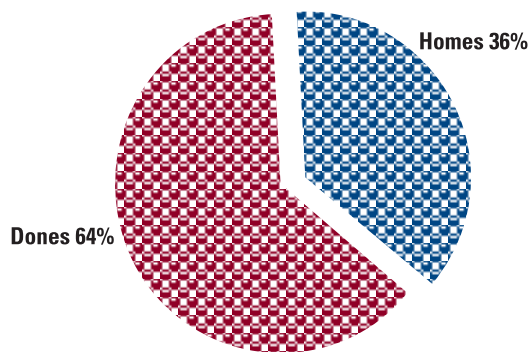
Un dels problemes que s'ens planteja durant la realització d'aquests programes, es la seva temporalitat. Això fa que les persones es trobin desateses en la seva recerca d'ocupació durant l'interval que hi ha d'un programa a l'altre. No s'entén com des de l'Administració es poden contemplar programes des d'un punt de vista administratiu. Les persones necessiten una estabilitat en el servei, necessiten un servei on adreçar-se quan tingui problemes o senzillament vulguin fer una consulta. Tot i la temporalitat, es constata que aquest programa d'informació i orientació per a l'ocupació, és un punt de referència tant per les persones que venen per primera vegada com per les que han assistit anteriorment i que tornen al nostre servei.

Les tasques que a nivell tècnic han portat a terme totes les persones implicades en aquest servei d'Informació i Orientació per a l'Ocupació ha estat una tasca constructiva, en aquest sentit hem de continuar treballant per a la millora qualitativa del seu funcionament. La implicació, doncs, de tots els que formen part és important i imprescindible.

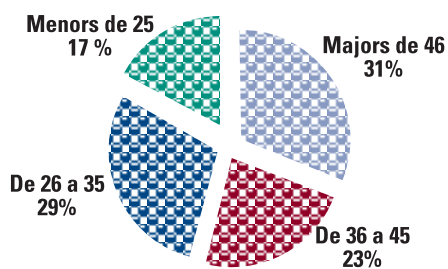
La territorialització ha estat un pilar fonamental en aquests programes i les 34 seus que la UGT té a tota Catalunya ha sigut prova d'això. És per tant important, ressaltar la participació e implicació de tots els membres de les diferents seus de la UGT de Catalunya, la qual ha estat decisiva per el desenvolupament d'aquest programa.

Per finalitzar, creiem que els programes d'informació i orientació per l'ocupació haurien de convertir-se en un eix transversal, i així poder constituir-se, en un punt de referència per a totes les persones, treballadores o en situació d'atur, que els hi permeteixi accedir-hi al mateix en qualsevol moment de la seva vida laboral

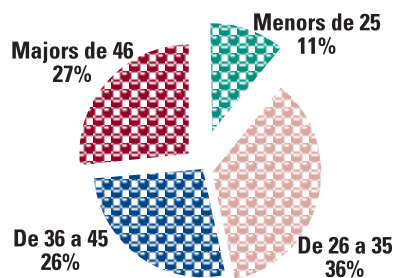
PERSONES ATESES

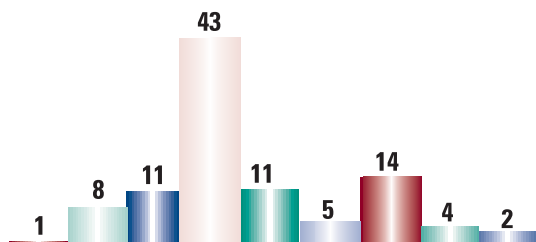
HOMES PER EDAT

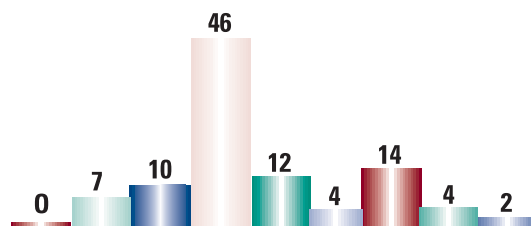
DONES PER EDAT

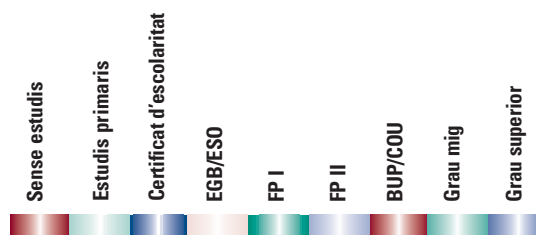
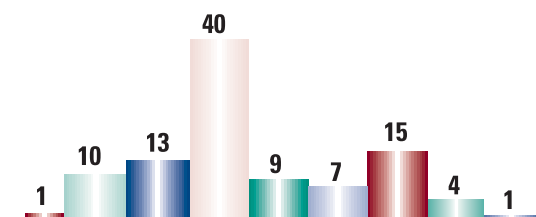
NIVELL ACADÈMIC DELS USUARIS (%)

NIVELL ACADÈMIC DE LES DONES ATESES (%)

NIVELL ACADÈMIC DE LES HOMES ATESEOS (%)

Dades d'execució de Barcelona

A la ciutat de Barcelona s'han atès un total de 283 persones que han fet un total de 1712 accions diferents.

	EPI	DAPO	RAO	INMA	TUTORIA
ACCIONS PREVISTES	270	9	9	28	1306
ACCIONS REALITZADES	283	9	9	28	1383

Tipologia d'usuaris

Del total de persones ateses, un 62% han estat dones i només un 38% han estat homes. Del total de dones ateses, un 73% tenen edats superiors als 35 anys, el 37% té de 36 a 45 anys i un 36% són majors de 46 anys. Pel que fa referència als homes, el 70% també té una edat superior als 35 anys, predominant els majors de 46.

Si analitzem la variable nivell acadèmic dels usuaris atesos a la ciutat de Barcelona, observem que és un dels punts d'actuació on més usuaris amb Estudis de Grau Mig o Superior han arribat, un 14%. El nivell acadèmic d'EGB/ESO i el de BUP/COU són els més representatius, amb un 35% i un 20% respectivament.

Per trams d'edat observem que no hi ha cap usuari menor de 35 anys sense estudis primaris, i només un 2% del grup d'usuaris entre 26 i 35 anys té Certificat d'Estudis. El grup de menors de 26 i el grup de 26 a 35 anys, és on trobem el nivell més elevat d'Estudis Secundaris respecte al seu grup, amb un 42% i un 41% respectivament.

Pel que fa referència el nivell acadèmic dels homes atesos a la ciutat de Barcelona, destaca el grup de 26 a 35 anys per ser el col·lectiu amb un nivell acadèmic més elevat pel que fa referència als Estudis Secundaris i Universitaris, ambdós per sobre de la mitja del total de la població. Al grup de majors de 46 anys es pot observar que tant sols un 25% té Estudis Secundaris i només un 9% té estudis Universitaris.

El grup d'usuaris menors de 26 anys és l'únic grup sense cap Titulació de Grau Mig o Grau Superior i un 50% dels joves que han arribat al nostre programa només tenien un nivell acadèmic d'EGB/ESO.

Respecta el nivell acadèmic de les dones ateses a la ciutat de Barcelona, observem que és molt semblant als homes. Si analitzem els resultats de les gràfiques, la titulació més baixa de les usuàries menors de 36 anys ha estat la d'EGB/ESO. Dins el grup d'usuàries menors de 26 anys, un 50% té EGB/ESO i només un 10% té Titulació de Grau Mig, què és el nivell acadèmic més elevat que hi ha al grup. Al grup de majors de 46 anys ens trobem que un 10% de les usuàries tenen un nivell acadèmic de FPI i crida l'atenció el fet que si ho comparem amb la resta de grups, és l'únic nivell acadèmic que té uns percentatges semblants en totes les edats (oscil·lant entre el 9% i el 13%).

Annex 2

Valoracions i perspectives

Cal aplicar l'acció local per a l'ocupació

Les ciutats han aconseguit veure reconegut el seu paper en l'Estratègia Europea per a l'Ocupació en diferents pronunciaments formals com les directives comunitàries per a l'ocupació per als anys 2000 i 2001, i en la comunicació de la Comissió i el Parlament per promoure l'Acció Local per a l'Ocupació. No obstant, el reconeixement del paper local en els documents oficials europeus es tradueix insuficientment en mecanismes, instruments i recursos que la facin possible. Exemples com el fet que el Pla d'Acció per a l'Ocupació del Regne d'Espanya per a l'any 2001 no incorpori significativament l'acció local i que el paper que atorga als municipis en matèria de polítiques d'ocupació sigui irrellevant, és simptomàtic de la insuficient trasllació de les recomanacions europees als instruments per a l'acció sobre el terreny.

Sovint s'utilitza el concepte "acció local" per a l'ocupació com a sinònim d'"acció municipal". I no són exactament el mateix. Molts operadors públics i privats actuen de fet a nivell local executant programes diversos. A la ciutat de Barcelona aquesta multiplicitat s'accentua substancialment on hi ha centenars d'operadors actuant en el territori.

L'"acció municipal" és molt sovint la impulsora de l'"acció local", actuant en col·laboració amb altres entitats socials, empresarials, institucionals i amb el sector privat. Europa demana que s'elaborin Plans d'Acció Local per a l'Ocupació per impulsar tots plegats l'Estratègia Europea per a l'Ocupació. I també recomana que es construeixin partenariats locals, o pactes locals, per a mobilitzar en la mateixa direcció a tots els agents del territori. Europa atorga als municipis un valor i un protagonisme polític que un cop en el nostre país es regateja.

Molts ajuntaments, com el de Barcelona, no només gestionen programes sinó que impulsen estratègies, defineixen polítiques. Però estem en un context jurídic-administratiu dissenyat perquè els ajuntaments gestionin programes, però no perquè dissenyin i implementin Plans Locals per a l'Ocupació.

La conjuntura actual en les polítiques d'ocupació està marcada per l'elaboració d'un nou model de gestió del Servei d'Ocupació de Catalunya en el Parlament de Catalunya a partir d'una proposta consensuada per les associacions municipalistes, el Departament de Treball i les organitzacions sindicals i empresarials. La proposta suposa una racionalització del model i li afegeix més transparència però, no implica automàticament una més ampla participació de la gestió municipal. Estem també en un moment de canvis importants que afecten programes d'ocupació com a resultat de l'aplicació de la Reforma Laboral (Llei 12/2001), especialment pel que fa al contracte d'inserció. Aquests canvis ens plantegen el redisseny d'alguns programes experimentals, especialment els plans d'ocupació.

En aquest moment d'inflexió caldria apostar per un model que avancés en la subsidiarietat, que implantés un clima de confiança entre tots els nivells de govern i que integrés plenament l'acció municipal en les estratègies europees.

Alguns dels elements que caldria incorporar serien:

- ✓ Descentralització de competències i co-decisió en l'àmbit local tal i com ja existeix en altres àmbits tant importants com la sanitat, els serveis socials o l'educació.

- ✓ Contractes-programa plurianuals per poder actuar amb una perspectiva temporal que permeti aplicar estratègies en el territori i amb un co-finançament adequat.
- ✓ Simplificació, flexibilitat i transparència, adaptant algunes de les normes legals com per exemple la Ley Básica de Empleo que són anteriors a la entrada d'Espanya a la UE i que incorpori les competències locals.
- ✓ Incorporació dels Plans Locals per a l'Ocupació en el Pla Nacional en línia amb l'Estratègia Europea per a l'Ocupació.

Perspectives en l'orientació professional

L'orientació professional ha de ser un element de capital importància en dos fronts. Per una banda, en l'àmbit de l'ensenyament secundari i de formació professional, amb l'objectiu de superar el desajust entre l'oferta formativa i les demandes del mercat, fomentant la formació de perfils professionals poc demandats pels alumnes i, en contrapartida, molt sol·licitats per les empreses. I per altra banda, en l'àmbit laboral com a mitjà que coadjuvi a atacar el problema de l'atur estructural, mitjançant estudis individualitzats dels aturats i creació d'itineraris, i de la re-orientació professional en el seu cas.

El sistema d'informació i orientació professional ha de desenvolupar-se de manera àmplia, tant en els seus continguts (proporcionant informació sobre les necessitats del mercat de treball, les competències requerides per a adequar-se a aquesta demanda i les ofertes formatives que permetin l'accés i desenvolupament de les esmentades competències), com en relació amb els subjectes als quals ha de dirigir-se (havent-se de proporcionar informació a l'alumnat del sistema educatiu, a les famílies, als treballadors aturats i ocupats, i a la societat en general).

Així mateix, ha de desenvolupar-se en tots els subsistemes de la formació professional i han de participar, juntament amb les Administracions laborals i educatives dels àmbits estatals i locals, els agents socials.

És fonamental la participació de les empreses i organitzacions empresarials en la configuració i desenvolupament de la formació professional en general, i en la informació i orientació professional en particular, al ser els millors coneixedors de les necessitats de l'activitat productiva, de les qualificacions que es requereixen en cada moment i la seva evolució, i, en última instància, per ser els destinataris finals del sistema de formació professional, a l'oferta als sistemes d'ocupació els llocs de treball a cobrir per les persones formades en els esmentats sistemes.

La informació i orientació professional han de permetre, sense cap mena de dubte, millorar l'ocupabilitat de les persones, l'acostament a les professions més demandades per les empreses i potenciar una percepció social positiva de la formació professional, especialment en determinades activitats.

Fins ara, les actuacions en aquesta matèria han estat manifestament insuficients. No obstant, a les diferents normes projectades en matèria formativa i d'ocupació (Llei de la Formació Professional i les qualificacions, en l'àmbit estatal; criteris directius del Pla General de Formació Professional a Catalunya; i acord de creació del Servei d'Ocupació de Catalunya) s'atorga un paper rellevant a l'orientació professional.

Les qualificacions professionals

La preparació de les persones, la seva formació, les seves capacitats, la seva experiència, etc. són elements claus per aconseguir empreses competitives i per a mantenir i incrementar el creixement econòmic dels Estats i la generació de llocs de treball.

Un dels aspectes fonamentals que cal desenvolupar-se en aquest àmbit és el de les qualificacions professionals.

A Espanya la creació del Sistema Nacional de Qualificacions Professionals es troba en fase de construcció.

El Sistema de Qualificacions Professionals pot definir-se com aquell instrument que identifica quins professionals precisen les empreses, defineix la competència i informa a les persones sobre la forma d'aconseguir el nivell de professionalitat requerit i, finalment, certifica i registra la competència professional i les qualificacions adquirides.

Cal desenvolupar-se un sistema complet que englobi procediments de reconeixement, avaluació, certificació i acreditació de la competència.

La missió fonamental del Sistema Nacional de Qualificacions Professionals, ha de consistir en donar resposta als nivells d'extensió i característiques de la competència professional que s'ha d'aconseguir a les diverses branques de l'activitat productiva, de manera que satisfacin les necessitats de la producció de béns i serveis i del mercat de treball i que, al mateix temps, motivin a les persones a progressar a la seva qualificació professional.

Les qualificacions professionals han de ser un fidel reflex de les necessitats de qualificació exigides pels sistemes productius i per les demandes empresarials. L'objectiu de tota qualificació hauria de ser la recerca de l'equilibri entre, per una banda, la polivalència funcional, que promouria la mobilitat professional i l'adaptació del treballador a les diverses situacions i conjuntures laborals, i per una altra banda, l'especialització garantida d'una major qualitat en la prestació de treball.

Tanmateix, els fenòmens d'internacionalització i globalització han de suposar la recerca de sistemes que posseeixin una certa homologació amb els països del nostre entorn que deriven cap a una major transparència als efectes d'aconseguir una major ocupabilitat i mobilitat dels treballadors.

Els sistemes de qualificacions professionals també han d'abastar l'anomenat "aprenentatge no formal", que és aquell que té lloc fora de la formació i l'educació formal, derivat de l'experiència professional o de qualsevol activitat. És obvi que, en gran mesura, l'aprenentatge de les persones es produeix fora de l'empresa. Les diferents fórmules exposades d'aprenentatge no formal posen de manifest la necessitat de generar sistemes d'acreditació i reconeixement d'aquestes competències, la qual cosa suposarà per a les empreses posseir un millor coneixement del potencial dels seus recursos humans podent, d'aquesta manera, orientar-los i assignar-los amb major eficàcia incrementant la capacitat de gestió a les empreses.

Cap a un nou servei d'ocupació de Catalunya

Des d'una perspectiva social, la creació d'ocupació és una de les prioritats principals a tota la Unió Europea. Per aquest motiu, tant els governs europeus com les institucions comunitàries posen tots els mitjans al seu abast per tal d'assolir aquest objectiu i millorar en definitiva la cohesió social.

En el Tractat d'Amsterdam (1997), es va afegir un Títol sobre ocupació donant més valoració a l'ocupació i reforçant la coordinació de les polítiques nacionals d'ocupació tot preveient la definició d'unes línies directrius comunes que van ser consensuades a la Cimera Extraordinària de Luxemburg sobre l'ocupació.

Si bé els estats membres continuen essent responsables de la política d'ocupació, la Comissió Europea demana una acció concertada per la modernització dels Serveis Públics d'Ocupació els quals han de contribuir a fer que el mercat de treball funcioni de forma més eficient creant un vincle entre el mercat i les persones que busquen feina.

En les diferents directrius europees ha quedat palès que un agent essencial per dur a terme l'Estratègia Europea per l'Ocupació i element clau per les institucions europees han de ser els Serveis Públics d'Ocupació, ja que són els responsables de realitzar un conjunt de serveis coherents amb els objectius i mètodes comuns, de conformitat amb els quatre pilars de la estratègia europea per l'ocupació: millora de la capacitat d'inserció professional, foment de l'esperit empresarial, foment de la capacitat d'adaptació de les empreses i dels treballadors i treballadores, i reforç de la igualtat d'oportunitats entre homes i dones. Atenent a les directrius europees i els canvis socio-econòmics les organitzacions sindicals han anat reivindicant llargament no només una ocupació de qualitat sinó també un Servei Públic d'Ocupació que doni resposta a les necessitats dels treballadors.

Avançant en aquesta direcció, les organitzacions sindicals i empresarials catalanes i el Govern varen signar el Pacte per l'Ocupació de Catalunya, suposant un primer pas envers la millora de l'eficàcia del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.

Amb l'experiència assolida, i davant un model un model difós, es va posar de manifest la necessitat de reordenar el sistema d'ocupació de Catalunya. Calia avançar cap a un servei públic basat en la igualtat d'oportunitats i integrador de totes les accions ocupacionals amb la participació dels agents econòmics i socials que permetés fer efectiu el sistema ocupacional.

El futur acord sobre el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), pren un especial significat doncs suposa l'oportunitat per fer que el SOC faci que l'equitat es converteixi en l'eix de la igualtat d'oportunitats.

En aquest sentit s'ha d'apostar per un model de Servei Públic d'Ocupació que doni resposta a les necessitats de la societat catalana. Aquest model ha de tenir la finalitat d'integrar i gestionar el conjunt d'actuacions ocupacionals que tenen com a objectiu el manteniment, foment de l'ocupació i la millora de l'ocupabilitat a Catalunya, sota els principis rectoris de:

- ✓ Igualtat d'oportunitats en l'accés a l'ocupació i a les accions i serveis ocupacionals garantint la no discriminació, així com la correcta informació als usuaris dels seus drets i deures respecte aquests serveis

- ✓ Gratuïtat, universalitat i personalització de totes les actuacions ocupacionals
- ✓ Cohesió social, amb una actuació decidida amb els treballadors i treballadores que pateixen més dificultats d'inserció laboral
- ✓ Cohesió territorial, prioritant les àrees geogràfiques amb menys infraestructures productives i formatives
- ✓ Transparència del mercat de treball, tot oferint una informació més àgil i accessible
- ✓ Integritat, complementarietat i coordinació de totes les actuacions ocupacionals
- ✓ Participació dels agents econòmics i socials i de l'Administració Local en els processos d'anàlisi, prospectiva, determinació d'objectius, seguiment, avaluació i control
- ✓ Aplicació del principi de subsidiarietat, de tal manera que la gestió ocupacional es realitzi en l'àmbit en que es doni el màxim nivell d'eficàcia i eficiència
- ✓ Racionalització i simplificació de l'organització ocupacional
- ✓ Qualitat dels serveis i programes ocupacionals, mitjançant l'establiment de sistemes d'avaluació i millora permanent
- ✓ Foment de la innovació i l'experimentació

Amb el SOC cal garantir la transparència del mercat de treball, superar el desencontre entre formació i mercat de treball i donar l'impuls necessari a polítiques actives d'ocupació. Tot això amb la participació social on els territoris siguin clau de l'acord, sobre la base de la concertació social. En definitiva, configurar una relació dels agents socials més constructiva i respectuosa i que doni resposta al paper garantia i de cohesió social que ha de donar tot servei públic.

Només un Servei Públic d'Ocupació pot garantir la igualtat d'oportunitats a les persones i d'accés a l'ocupació, potenciar accions de discriminació positiva per l'equilibri territorial, i només un servei públic pot ser universal i gratuït. En aquest sentit el Servei Públic d'Ocupació ha de reflectir un model concret que contempli l'ocupació com un dret fonamental de les persones.

Treball de qualitat

Partint de l'evidència compartida en relació a l'impacte positiu que els darrers anys de creixement econòmic han tingut sobre la situació del mercat de treball a la nostra ciutat, referit sobre tot a una menor taxa d'atur, cal dir que encara persisteixen uns dèficits estructurals no resoltos. Ens referim a la baixa taxa d'activitat, que no arriba al 69 %, deu punts per sota en el cas de les dones, als dèficits formatius, i a la taxa de precarietat, que hores d'ara a la ciutat de Barcelona, està als voltats del 29%.

La situació real és d'una alta inestabilitat, rotacions, i contractes de baixa qualificació. Tot plegat genera situacions perverses a les persones afectades. En els contractes més precaris augmenta el risc d'accidents de treball, creix el desànim i les situacions d'estrès i en general, posen en situació de risc social a un important percentatge de ciutadans i ciutadanes. No oblidem que, a Barcelona, l'any 2000 el pes dels contractes indefinits realitzats sobre el total de la contractació anual arriba escassament a un 14 %, amb tendència a la baixa.

La precarietat laboral afecta al conjunt del mercat de treball, però de manera especial als joves menors de 25 anys, que viuen moltes dificultats per consolidar el seus llocs de treball. Això converteixen a aquest col·lectiu en especialment sensible en el context d'una depressió econòmica que, hores d'ara, no podem descartar de cara als propers anys i que, en cas de produir-se, afectarà a aquest col·lectiu de manera immediata, amb la pèrdua generalitzada de llocs de treball. Si a això hi sumem els majors de 45 anys, on la contractació estable es dona molt menys, de fet ha baixat a l'any 2000 respecte al 99 en un 13 %, la situació es prou preocupant.

Aquesta no es una situació nova ni exclusiva de Barcelona, però sí que la nostra ciutat ha encapçalat des de fa anys un esforç per la qualitat en tots els seus aspectes que la fan més competitiva, més atractiva i li donen un prestigi necessari en la perspectiva de assolir un paper de líder a nivell tant de l'Estat com de l'arc mediterrani que hem considerat l'àmbit d'influència de Barcelona.

Aquesta preocupació denota una voluntat d'aprofundir d'una manera sistemàtica en la recerca d'unes millors condicions que acostin Barcelona a un nivell òptim d'eficiència en tots els terrenys.

En diferents debats i fòrums tan significatius com el propi CESB, o el Pla Estratègic, ha restat ben palès que les organitzacions membres del Consell Econòmic i Social de la ciutat de Barcelona comparteixen aquesta preocupació per la qualitat en tots els seus aspectes, com un dels elements claus i definitoris de la ciutat.

El CESB entén el desplegament de les condicions de qualitat d'una manera integral, de la qual formen part els temes de la qualitat en l'ocupació de la nostra ciutat, en la seva estabilitat i en frenar les abusives rotacions i la manca de causalitat en la contractació que està detectant la pròpia Inspecció de Treball.

En aquest sentit el CESB vol posar l'accent en la corresponsabilitat de tots els agents implicats: Administració, Organitzacions Sindicals, i Organitzacions Patronals, en la perspectiva de guanyar qualitat també en aquest aspecte del mercat de treball, que va estretament relacionat en la qualitat de la indústria i dels serveis públics i privats de manera especial, així com en la qualitat de vida i, en conseqüència, també en l'eficiència del propi mercat de treball, i de la ciutat en el seu conjunt.

Incorporació de les dones al món del treball i l'empresa

La taxa d'ocupació femenina a Barcelona avui és equiparable a la mitjana europea. Però tot i així continua gairebé vint punts inferior a la masculina. Si bé en els últims anys el nombre de dones desocupades s'ha reduït considerablement, el diferencial amb l'atur masculí augmenta i avui l'atur femení es concentra significativament en dones més grans d'edat i amb baixos nivells de formació. No obstant, estem davant d'un canvi generacional que transformarà radicalment aquest panorama a mig i llarg termini atès que la propensió a treballar i les taxes d'ocupació de les dones joves, i especialment les de nivell educatiu més alt, difereixen en molt poc de la dels homes. Però, haurem d'esperar vint o trenta anys més per a que la paritat sigui una realitat? Hem de conformar-nos amb una "generació perduda" d'oportunitats professionals?

Barcelona no es pot resignar a que els canvis siguin simplement el producte de l'evolució socio-demogràfica, per responsabilitat social, per sensibilitat humana i per imperatiu derivat de les directrius europees. Cal, per tant, renovar les polítiques que s'han vingut desenvolupant perquè estan resultant insuficients o inadequades per a assolir l'objectiu proposat. I, en aquest sentit cal una ampla implicació de tots els agents i operadors per afavorir la participació paritària de les dones en les polítiques d'ocupació i d'empresa.

Les infraestructures, camí de progrés

Un element cabdal en el desenvolupament d'un territori ve donat per la seva disposició de capital públic en infraestructures. Tant es així, que aquesta eina ha estat utilitzada com a catalitzador en zones menys desenvolupades, sent aquesta més una condició necessària que no pas suficient.

En el cas de Barcelona, la necessitat de dotacions infraestructural no ve donada com factor incentivador del desenvolupament, sinó com una necessitat que ha d'acompanyar el seu creixement, ja que les mancances que s'han donat ha pogut estar un fre o un obstacle important en el seu creixement potencial.

Els importants canvis i dotacions previstes en els propers anys permeten recuperar aquest dèficit infraestructural que patia Barcelona i la seva zona d'influència urbana, entre els que cal assenyalar el Pla Director de l'Aeroport del Prat, amb la tercera pista, l'arribada del tren d'alta velocitat (AVE) i la seva connexió amb França, l'ampliació de les Instal·lacions portuàries, l'ampliació de la xarxa de transport públic, com la dels ferrocarrils metropolitans.

En aquest sentit, el compromís que haurien d'assumir el conjunt de les Administracions Públiques (tant, la Central, Autonòmica com la local) hauria de ser la continuar enfortint els recursos destinats a les inversions públiques, per tal de que dotació d'infraestructures no sigui en el futur un factor limitador del nostre creixement.

D'altra banda, també caldrà reformar la realització d'aquestes amb un paper més destacat de les iniciatives privades, no només a l'àmbit del seu finançament sinó també en la seva gestió per tal d'aprofitar millor els recursos disponibles.

La planificació de les noves infraestructures han d'incorporar el factor d'intermodalitat entre els diferents mitjans de transport, alhora que caldrà buscar el pacte enfront de la confrontació entre les diferents administracions actuants, en els seus respectius àmbits competencials, a fi d'evitar ajornaments en la realització d'aquestes infraestructures que resulten del tot necessàries.

La globalització i la major competència territorial implica aquesta necessitat de dur a terme aquestes infraestructures, alhora que exigeix un compliment estricte del seu calendari, per tal d'evitar que es continuïn perdent les potencialitats que Barcelona té com a centre logístic del sud d'Europa .

El pas endavant necessari en la mobilitat metropolitana

La regió metropolitana de Barcelona és cada cop més un mercat de treball integrat i en el qual la mobilitat obligada per motius de treball tendeix a créixer. En aquest context és imprescindible buscar solucions als problemes existents, i així doncs, ha estat positiva la integració tarifària dels diferents models de transport que caldrà ampliar per incorporar tot el territori i tots els mitjans de transport públic de la RMB.

L'oferta actual de serveis de transport públic col·lectiu a la regió metropolitana de Barcelona és clarament insuficient pel que fa a la connexió entre poblacions de les diferents corones metropolitanes que són on hi ha la major dotació de zones industrials i d'activitat econòmica i també una població resident en augment. Aquesta situació és clarament palesa també en moltes de les connexions i accessos entre zones urbanes i zones industrials del mateix municipi i/o entre municipis veïns. Creiem, en aquest sentit, que és cabdal el compliment de les inversions previstes al Pla Director d'infraestructures de transports públics (PDI). Cal també que el transport públic s'incorpori com una part integral en la planificació de noves zones de concentració d'activitats productives. Creiem a més, que cal una planificació integrada que incorpori un nou Pla de Rodalies que desenvolupi, millori i amplii els serveis de Renfe, els Ferrocarrils de la Generalitat, els transports de superfície i el Metro que permeti millorar els dèficits d'accessibilitat entre les corones metropolitanes.

Es posa de manifest que el model actual d'accessibilitat que afavoreix especialment el transport privat sobre el transport públic i col·lectiu, no només és insostenible, sinó que incideix negativament en l'optimització dels recursos humans en el territori, dificultant l'arribada dels treballadors i treballadores als llocs de treball de més necessitat d'accés. La manca d'integració entre el transport públic i el transport privat i l'excessiva utilització del transport privat es tradueix negativament en un increment dels accidents de trànsit –considerats com accidents laborals - "in-itinere"-.

Així mateix s'evidencia que l'actual model, en tant que prioritza el vehicle privat per sobre el públic i col·lectiu, ocasiona un impacte molt negatiu en el medi ambient. Una millora en el transport públic i col·lectiu permetrà, també, afavorir la igualtat d'oportunitats entre home i dona alhora d'accedir al mercat de treball, així com l'afavoriment de l'accés al mercat dels col·lectius menys afavorits.

La dimensió metropolitana del transport públic reclama el reforçament d'una autoritat única del transport com és l'ATM que integri totes les institucions implicades en el transport, que faciliti una planificació òptima de les infraestructures de transport públic i del sistema viari de mobilitat en el seu conjunt i vetlli per l'assumpció, per part de totes les parts, dels compromisos necessaris d'inversió adquirits mitjançant el Pla Director d'Infraestructures.

D'altra banda, l'existència de peatges dins la Regió Metropolitana i el seu excessiu import econòmic constitueix una barrera a la mobilitat, a la competitivitat i a la cohesió de la Regió. Es fa doncs necessària una progressiva disminució i eliminació dels mateixos.

Cal doblar els recursos per a R+D

Barcelona és avui un important centre de recerca i compta amb una xarxa cada cop més extensa de centres principals de transferència tecnològica.

Tal i com han posat de manifest els estudis del professor Jordi Maluquer, la despesa en R+D realitzada a Catalunya ha passat del 20% al 22,8% del conjunt d'Espanya entre 1994 i 1998. Es evident que una part molt substancial de la recerca en R+D de Catalunya es realitza a l'àrea de Barcelona. El 64% de la despesa en recerca realitzada a Catalunya es fa des del sector privat. Així, doncs, les empreses catalanes són les que més inverteixen en innovació tecnològica del conjunt d'Espanya.

Un altre element a subratllar és la qualitat i els resultats de la recerca realitzada a Catalunya. Així, Catalunya registra gairebé tantes patents com tota la resta d'Espanya en conjunt. També la recerca catalana és més productiva, com ho demostra el fet que generi anualment més patents per cada 1.000 investigadors que la resta de l'Estat i també més patents per cada 10.000 Euros invertits.

No hem d'oblidar, però, que malgrat aquests elements favorables, la inversió en R+D a Espanya encara està a l'entorn de l'ú per cent del PIB, mentre que a França està en el 2,2%, a Alemanya en el 2,3%, als Estats Units en el 2,7%, al Japó en el 2,8% i a països com a Finlàndia i a Suècia entre el 3% i el 4%). Es imprescindible fer una crida renovada a la mobilització de recursos per assolir que la inversió en R+D es dobli, com a mínim, per poder acostar-nos al promig dels principals països europeus.

Barcelona, ciutat sostenible

Barcelona respon a un model de ciutat basat en la confluència i la densitat d'activitats -comercials, industrials i logístiques, turístiques, culturals i d'oci- i en la gran diversitat d'usos de l'espai públic. Aquesta diversitat i intensitat és indescribable de la vocació de Barcelona per consolidar-se com una ciutat de qualitat en tots els seus barris.

L'actual model de creixement està basat en l'explotació dels recursos naturals, del sòl, de l'aigua, de l'energia.... com si fossin infinits. Provoca efectes perniciosos en el medi ambient local, però té efectes també globals (escalfament del planeta, desertització, pèrdua de bio-diversitat, etc.). L'actual ritme de creixement no és sostenible i no garanteix que les generacions futures puguin gaudir del planeta com ho hem fet fins ara.

Barcelona té dos grans compromisos, garantir un espai públic de qualitat i alhora un ús intensiu i divers d'aquest mateix espai, i fer possible un model de desenvolupament diferent, més harmoniós amb la natura, més solidari amb el planeta i amb les generacions futures, més saludable i enriquidor per nosaltres mateixos.

Acord Cívic per una ciutat neta i sostenible

La voluntat compartida d'obtenir una Barcelona més neta i ordenada i, per tant, més sostenible, s'ha materialitzat a través de l'Acord Cívic per a una Ciutat Neta i Sostenible. Un compromís de l'Ajuntament de Barcelona i de les associacions i entitats signants, entre elles el Consell Econòmic i Social de Barcelona, de posar en marxa i fer funcionar el nou Servei de Neteja i Recollida Selectiva de Residus de Barcelona que, en el marc del desplegament del Programa Metropolità de Gestió dels Residus Municipals, ofereix a tots els ciutadans i sectors especialment implicats un nou conjunt d'accions encaminades a ampliar, readaptar i millorar la recollida de residus a tota la ciutat.

L'Acord Cívic per a una Ciutat Neta i Sostenible és també un compromís de participació, una fórmula per avaluar periòdicament -i millorar sempre que calgui- la qualitat de la neteja a la ciutat.

L'Agenda 21 de Barcelona

L'Agenda 21 Local és una resposta a l'invitació que les Nacions Unides van formular l'any 1992 a la Cimera de Rio, per tal que les ciutats elaboressin els seus Plans d'Acció per afrontar els nous reptes ambientals del segle XXI.

L'Agenda 21 Local ofereix una àmplia informació sobre la diagnosi socioambiental de la ciutat de Barcelona així com un recull de moltes de les propostes que han realitzat en els dos darrers anys les entitats i membres del Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat. Informació i propostes que resten a disposició de ser discutides, complementades i esmenades. Aquest any s'ha iniciat la fase de participació ciutadana, amb la intenció d'obrir el debat sobre l'Agenda 21 a sectors àmplis de la població, mitjançant debats als barris i districtes, debats telemàtics, sectorials, etc.

Conviure en el civisme amb la diversitat cultural

La idea de multiculturalitat estableix que, tot i que hi ha diferents identitats culturals presents a la societat, cap d'elles hauria de reclamar l'exclusivitat sobre l'espai públic. La multiculturalitat ha de consistir en l'assumpció d'unes normes comunes per part d'individus i comunitats per tal de fer possible la col·laboració i la convivència entre aquests.

El dret dels grups minoritaris de veure no sols respectat, sinó també estimulat allò que en consideren el seu patrimoni cultural, no ha de ser incompatible amb un espai integrat basat en uns valors que facin possible la convivència col·lectiva. En un Estat modern són presents moltes llengües, però és ostensible que no totes poden ser usades en igualtat de condicions i és indispensable que la majoria acabi establint una o dues llengües d'ús comú que han de permetre les relacions amb l'administració i amb la resta de la societat.

Un estat modern ha de fer entendre que l'obediència a les lleis i als valors fonamentals de cada societat resulta del tot innegociable per tal de fer possible la convivència ordenada; igualment, aquesta exigència obligarà a restringir determinats aspectes de les respectives particularitats de cada grup.

A l'hora d'establir els límits d'aquesta pluralitat, el primer pas consisteix en reconèixer que la majoria de conflictes entre diferents comunitats o grups no tenen com a base les seves diferències identitàries entre sí, sinó interessos incompatibles. La diversitat cultural, religiosa o ètnica no sol aparèixer com a font real de conflictes tot i que un percentatge important d'aquests siguin representats com a tals. En realitat es sol estar davant de les conseqüències de situacions d'injustícia, pobresa o marginalitat legal i social. És una realitat que una millora general en les condicions de vida de les persones en aspectes fonamentals com l'habitatge, el treball, la sanitat o l'ensenyament, hauran de facilitar la comunicació i les relacions entre les diferents comunitats.

Cal distingir entre les diferències culturals que cal respectar i les desigualtats socials estructurades que condemnen àmplies capes de la població a patir carències inacceptables. La integració cultural serà impossible sense uns mínims nivells d'integració social, laboral i econòmica.

En aquest sentit hi ha hàbits culturals que són legítims i obligatoris per un a grup culturalment diferenciat, però alhora il·legals i, per tant perseguibles i sotmesos a sanció. Però, l'aparició de reaccions de resistència o la clandestinització de les pràctiques prohibides solen ser en aquests casos conseqüències previsibles. Igualment, es fa difícil instar a un grup humà a respectar la llei, quan paral·lelament se li nega la possibilitat de gaudir l'exercici d'uns determinats drets bàsics. És necessària unanimitat en la denúncia de comportaments inacceptables en una societat democràtica en la mesura que puguin atemptar contra determinats valors i principis irrenunciabls d'aquesta; però alhora també és urgent el ple reconeixement del dret a la ciutadania de tothom que estigui present a la nostra societat, com a requisit per condemnar i perseguir determinades pràctiques inacceptables.

No pot existir integració social si no es garanteix una integració legal; això requereix assegurar per tots els mitjans una igualtat de drets entre aquells que conformen la societat, tots els quals han de merèixer ser reconeguts com a ciutadans. Aquesta igualtat ha de venir associada a un altre nivell d'inserció, la

integració política, que de garantir la plena accessibilitat de tothom a les institucions polítiques que té establertes la nostra societat.

Pel que fa més en concret al dret relatiu a la llibertat religiosa és reconegut per la Constitució i com a conseqüència directa qualsevol expressió o manifestació religiosa ha de ser respectada i protegida sense cap tipus de distinció.

Una veritable societat aconfessional parteix del principi d'establir les relacions socials entre individus i no entre religions. Les religions haurien de passar a ser una de les tantes qualitats que poden descriure a un individu però no una característica que influeixi en les seves relacions amb la societat i en tot cas suposar un exercici privat amb possibles i eventuals expressions públiques.

Però la realitat és molt més complexa, l'aconfessionalitat sembla haver-se convertit en un tema de debat constant a partir de l'arribada al nostre país de persones practicants d'altres religions o creences. Des de la majoria de les esferes polítiques i socials es tenia clar, fins aleshores, el posicionament teòric respecte al suposat laïcisme de l'Estat, però la realitat ha fet variar aquesta teoria. És més, s'ha convertit en un element que des de determinats forums d'opinió, de pensament i des de determinades esferes de poder s'està utilitzant de forma perversa i amb un ànim clarament alarmista.

Es podria afirmar que és, especialment, l'aparició de diferents pràctiques islàmiques a Catalunya les que ens han fet qüestionar l'aconfessionalitat del nostre ordenament públic i a partir de que hem començat a sentir les exigències de ple dret de diferents comunitats religioses a tenir els seus propis llocs de culte, alhora que un mateix tractament per part dels poders públics respecte d'altres confessions religioses.

Dissenyar el 2005

La majoria de grans infraestructures projectades a l'àrea de Barcelona estaran o bé finalitzades o en curs d'execució en els propers anys. En aquest període també començaran a tenir vigència canvis importants en la regulació i gestió d'infraestructures de transport derivades del nou ordenament europeu com la liberalització del transport ferroviari o l'espai aeri únic europeu, per posar dos exemples i que poden tenir una incidència important en la gestió i funcionalitat de les infraestructures que s'estan dissenyant i realitzant. Caldrà, doncs, començar a pensar en com es gestionaran aquestes infraestructures, quins canvis comportaran i quins hauran de ser els propers passos a donar.

Altres elements que han aparegut en aquestes Perspectives com la immigració, al sostenibilitat, el mercat de treball, així com els nous escenaris polítics i macroeconòmics a nivell mundial que comencen a albirar-se recomanen iniciar una reflexió estratègica amb un horitzó més enllà del 2005. Cal recordar que el tercer Pla Estratègic de Barcelona es defineix en la perspectiva 1999-2005 i, per tant, a mesura que ens acostem a la data final de l'horitzó caldrà posar les bases del disseny d'una nova etapa.

El moment en que el CESB planteja aquestes perspectives és especialment agitat com a conseqüència d'uns fets d'una inqüestionable transcendència política, humana i econòmica. Cal però que la intensitat de les turbulències a curt termini no ens facin oblidar la necessitat d'avançar en el disseny del mig i llarg termini.

Hi ha un element que en podríem dir transversal o metodològic per encarar una nova etapa de reflexió estratègica sobre la ciutat amb un escenari més enllà del 2005. Aquest element és la ja necessària plena integració de la dimensió metropolitana en la planificació estratègica. Això haurà de comportar l'articulació metropolitana de les estratègies locals. Avui moltes de les ciutats de la regió metropolitana han incorporat una visió estratègica per planificar el seu futur. Aquests plans estratègics són el fruit d'amplis processos de debat i de participació i incorporen un ampli i ric ventall de propostes. No obstant, encara s'ha avançat insuficientment en l'articulació d'aquestes experiències de planificació estratègica a nivell de la regió metropolitana per tant de poder obtenir una visió de conjunt. Aquest serà, sens dubte un dels reptes del 2005.